"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 184 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, elok. 27 p:nä — Monday, Aug., 27 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Kommunistisen Internationalen kongressi

KESKUSTELU JATKUU SIIRTOMAAKYSYMYKSESTÄ — INTIALAINEN EDUSTAJA KERTOO ENGLANNIN SORTOHALLINNASTA INTIASSA

MOSKOVA. — Jatkettaessa kongressin 36:tta istuntoa elok., 18 pnä puhuivat Alinin Indonesiasta; Loesrey Ranskasta; Narayan Indiasta; Griffin Uudesta Seelannista; Jones Yhdysvalloista; Contreras Meksikosta; Pepper Yhdysvalloista ja Nala Uruguaysta.

Jones puhui neekerien organiseeraamisesta Yhdysvalloissa. Selitti, ettei kumouksellinen toimeliaisuus ole kyllin korkealla neekerien keskuudessa, koska heihin on puolueen taholta kiinnitetty liian vähän huomiota. Amerikan kommunistipuolue kannattaa itsemääräämisoikeuden myöntämistä neekereille.

Contreras osoitti, että Latinalaisen Amerikan puolueiden päätehtävä on muodostaa Latinalaisen Amerikan ja Yhdysvaltain työläisten ja talonpoikain liitto, ja arveli, että Yhdysvaltain kommunistipuolue ei ole täyttänyt tehtäväänsä anti-imperialistisessa taistelussa, pitäen puolueen keskuskomiteaa syyllisenä laiminlyöntiin.

Porvarisdemokraattiset vallankumoukset muodostavat siirtomaiden keskeisimmän kysymyksen

Pepper kannatti teesejä pääkohdissaan. Oli sitä mieltä, että Intia on todella maanviljelysmaa, joka on riippuvainen emämaasta. Intiassa on vain keveitä teollisuuksia, jotka eivät voi muuttaa maata teollisuusmaaksi. Yhdeksänkymmentä prosenttia Intiaan sijoitetusta englantilaisesta pääomasta ei ole lähetetty Intiaan teollisuutta varten, vaan valtiolainoiksi.

Intian vallankumouksellisen tilanteen perustana on yhteentörmäys imperialistisen pääoman ja Intian esikapitalististen olojen välillä. Intian porvaristo ei kuulu kokonaisuudessaan imperialistien leiriin, kuten Bennet väittää.

Porvaridemokraattiset vallankumoukset, jatkoi Pepper, muodostavat siirtomaiden keskeisimmän kysymyksen. Kiinan kommunistipuolueen päävirhe oli ensiksi, että se ei onnistunut ottamaan huomioon yleisen kansallisen vallankumouksen kehittymisen porvarisdemokraattiseksi vallankumoukseksi, toiseksi, että se uskoi viimeksimainitun olevan kehittymässä proletaarista vallankumousta kohti. Stalinin määrittelemä porvarisdemokraattinen vallankumous taistelun yhdistäjänä imperialismia ja feodalisimn jätteitä vastaan on klassillinen ja soveltuu Kiinaan, Intiaan ja kaikkiin siirto- ja puolisiirtomaihin. Puhuja piti Kantonin kapinaa Kiinan proletariaatin historian suurimpana liikehtimisenä.

Yhdysvaltain imperialistinen politiikka Latinalaisessa Amerikassa

Wolfe Yhdysvalloista väitti, että dekolonisatsioniteoria yliarvioi imperialismin edistyksellistä merkitystä, ja johtaa opportunistiseen imperialismin oikeutusta puoltavaan selitykseen, joka vahingoittaa taistelua imperialismia vastaan. Yhdysvaltain kapitalismi esitti tilapäisesti edistyksen osaa Latinalaisessa Amerikassa ainoastaan karkoittaakseen brittiläisen imperialismin joka oli ensiksi saapunut näihin maihin, ja oli liittynyt feodali- ja kirkolliseen taantumukseen. Kun tämä päämäärä oli saavutettu, kukisti Yhdysvallat edistysmielisen liikkeen, jonka se itse oli vapauttanut, ja liittoutui taantumukseen. Pikkuporvarillista teoriaa Latinalaisen Amerikan yhdistymisestä Yhdysvaltoja vastaan ei ole hyväksyttävä. Me pyrimme Latinalaisen Amerikan ja Yhdysvaltojen vallankumouksellisten voimien yhteenliittymiseen ja Latinalaisen Amerikan työläisten ja talonpoikain neuvostotasavallan muodostamiseen.

Intian edustaja pitänyt lopettajaispuheen siirtomaakysymyksestä

Moskova, elok. 23. — Kongressin 38:ssa istunnossa puhuivat vielä lukuisat edustajat siirtomaakysymyksestä. Viimeisen puheen piti Intian edustaja Sikander, selittäen, että edustajat, jotka puolustavat dekolonisatsionieli siirtomaiden industrialisoitumisen teoriaa, eivät ota olevia oloja huomioon. Luokkavastakohtia on olemassa brittiläisten ja Intian kapitalistien välillä, ja brittiläinen kapitalismi haluaa säilyttää monopoliaseman Intiassa ja jatkaa sen raaka-aine- ja elintarvelähteiden riistämistä sekä pitää sitä markkina-alueena emämaata varten. Sotilaalliset tarkoitusperät tekevät välttämättömäksi Intian rautateiden laajentamista, ja tämä on pääomien sijoittamisen päämääränä, eikä rasskaan teollisuuden kehittäminen.

Tässä suhteessa teesit ovat oikeassa, eikä niiden arvostelijat, niihin lukeutuen englantilaisen deleg. enemmistö. Yleinen kapitalistinen kehitys Intiassa on johtanut kansallisen porvariston kasvamiseen, jonka päämääränä on raskaiden tullien asettaminen ja poliittinen itsenäisyys. Intian porvaristo on vastavallankumouksellinen, pettäen vallankumousta imperialistien kanssa tehdyillä kompromisseilla. Käsitys, ettei Intian porvaristo olisi pettänyt vallankumousta samoin kuin Kuomingtang, on väärä.

Intian porvariston yläkerrokset ovat valmiit liittoutumaan brittiläiseen imperialismiin, kun taas alemmat kerrokset valmistautumaan käyttämään joukkoja kanuunan ruokana taistellessaan vallasta. Taistelu on johdettava pikkuporvaristoa vastaan, jolla on vaikutusvaltaa joukkojen keskuudessa. Toinen Internationale koettaa todistaa imperialismin näyttelevän edistyksellistä osaa siirtomaissa. Sikander selitti, että on uskomatonta, että jotkut kommunistit voivat kannattaa industrialisoitumisen teoriaa ja siten seurata MacDonaldin askeleita.

Pohj.-Ontarion metsätyöläisten lakkotaistelu

LAKKO ALKANUT K. NIKKASEN KÄMPILLÄ

SOUTH PORCUPINE, ONT., elok. 25. — Kuten aikaisemmain viime keskiviikkona on kerrottu Vapaudessa, ovat pohjois-Ontarion metsätyöläiset jälleen ryhtyneet lakkoon tarjottujen alhaisten palkkojen vastustamiseksi ja vaatien Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton hyväksymiä palkkoja ja työaikaa.

Lakkokomitea ilmoittaa lakon alkaneen tämän kuun 19 päivänä K. Nikkasen kahdella paperipuukämpällä, jotka sijaitsevat noin kymmenen mailia Hoylesta pohjoseen olevalla kämppäalueella, jossa katkaistaan "roffia". Koska työnantaja ei suostunut työläisten vaatimukseen, mikä oli kolme dollaria koortilta neljän jalan pituisista "roffista" paperipuista, niin poistuivat työläiset mainituilta kämpiltä ja julistivat ne lakkotilaan sekä julistivat lakon alkaneeksi.

Lakkokomitea valitaan

Tämän kuun 20 päivänä pitivät lakkolaiset kokouksen Canadan suomalaisen järjestön South Porcupinen osaston haalilla keskustellen lakkoa koskevista asioista. Taistelurintama päätettiin pysyttää ehjänä ja valittiin kolmehenkinen lakkokomitea, joka tulee yhdessä Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton aluekomitean kanssa järjestämään lakkoa koskevat asiat.

Lakkoavustusta on jo annettu ja vartiointiin ryhdytty

Lakkoavustusta on annettu sellaisille henkilöille, jotka ovat sortuneet puutteeseen ja vailla tovereiden tukea. Lakkovartiointi on myöskin järjestetty parhaalla mahdollisella tavalla.

Pohjois-Ontarion metsätyöläiset! Me elämme raskaiden työtaistelujen aikaa. Säilyttäkäämme rintama lujana ja eläkäämme kuin olisimme yhtä sydäntä, niin silloin on voitto varmasti meidän!

Elonkorjaajien kuljettaminen on lopetettu

LÄHTEVIKSI ILMOTETTUJEN JUNIEN KULKUVUOROT OVAT PERUUTETUT — SILLÄ LÄNNELLÄ LIENEE LIIKAA TYÖVOIMAA ELONKORJUUSSA

MONTREAL, elok. 25. — Canadian Pacific ja Canadian National rautatiet ovat ilmottaneet, että elonkorjaajien toiset, tämän kuun lopulla lähteviksi ilmotetut retkueet tullaan peruuttamaan ja kaikille asemille on ilmotettu, että kyytilippuja ei saa enää myydä. Tähän päätökseen ovat tulleet mainittujen rautateiden ja hallituksen työnvälitysviraston edustajat äskettäin Winnipegissä pidetyssä neuvottelussa.

Virallisesti ilmotetaan, että perjantai-iltaan mennessä oli viljavainioille saapunut tai oli matkalle sinne hyvän joukon yli 40,000 miestä, jotka olivat lähteneet idästäpäin. Lisäksi oli British Columbiasta saapunut noin 1,200 miestä enemmän kuin aluksi odotettiin saatavan sieltä. Yhdysvalloista on myöskin saapunut huomattavasti työvoimaa.

Asiantuntijain arvelujen mukaan on viljavainioille nyt jo tarpeeksi ellei liikaakin työvoimaa. Tarjotut palkat eivät vastaa viime vuonna voimassa olleita, vaan ovat erittäin alhaiset, josta päättäen työvoimaa on liikaa.

Dollari päivälle tarjotaan elonkorjuussa

WINNIPEG, elok. 27.—Britteín saarilta maahan tuotetut kaivostyöläis-elonkorjaajat valittavat, että heille tarjotaan Manitobassa palkkaa monin paikoin ainoastaan dollari päivältä, vaikka lähteissä puhuttiin 4 ja 5 punnasta viikossa, mikä Canadan rahaksi muunnettuna tekee noin 20—25 dollaria.

Työttömät kaivostyöläiset ovat siis joutuneet surkeasti petetyiksi Englannin hallituksen toimesta ja Canadan hallituksen avustuksella ja suostumuksella.

Suuri rautatieonnettomuus New Yorkin maanalaisella radalla

20 ihmistä kuollut ja 60 loukkautunut junan ajaessa kiskoilta vaihteessa liikenteen ollessa vilkkaimmillaan

NEW YORK, elok. 25. — Vähän jälkeen kello 5:n aikaan eilen iltapäivällä tapahtui New Yorkin West Siden maanalaisella rautatiellä tuhoisa onnettomuus, kun 10 vaunua käsittävä ekspressijuna ajoi vaihteen nurin vähän sen jälkeen, kun se oli saanut vauhtia Times Squaren asemalta lähdettyä.

Onnettomuus tapahtui pahimman tungoksen aikana silloin, kun maanalaisten ratojen junat kuljettavat satojatuhansia konttoreista ja liikkeistä kotiin palaavia henkilöitä pois kaupungin keskuksesta.

Juna oli menossa Brooklyniin ja oli osittain sivuuttanut erään vaihteen vähän matkan päässä asemalta, kun jälkipäässä olevat vaunut jostakin tuntemattomasta syystä käänsivät vaihteen väärälle puolelle ja vaunut lähtivät väärälle raiteelle samalla hypäten pois kiskoilta.

Viimeinen vaunu murskautui pahimmin, sillä se sinkoutui raiteiden välissä olevain teräksisten kattokannatinpylväiden ja tunnelin sementtiseinän väliin, tullen heti katkaistuksi kahdeksi kappaleeksi ja sen jälkeen kokonaan murskatuksi.

Tässä vaunussa oli n. 80 matkustajaa, joista miltei kaikki joko kuolivat tai haavoittuivat. Kaikkiaan surmautui 20 matkustajaa ja vähintäin 60 loukkautuivat enemmän tai vähemmän vaikeasti.

Onnettomuus aiheutti suuren sekasorron Times Squaren asemalla, missä tuhannet ihmiset koettivat tunkeutua onnettomuuspaikalle etsimään tuttaviaan ja sukulaisiaan. Suuria poliisijoukkoja, palokuntalaisia ja sairasvaunuja kaupungin hätäapuasemilta saapuivat pian paikan päälle.

Kreikan armeija sairastelee

100,000 sotilasta sairaana

ATEENA, Kreikka, elok. 25. — Koko Kreikan armeija on n.k. dengue-kuumeen saastuttama. 100,000 sotilasta on sairastunut tähän kulkutautiin, ja yksin Ateenassa on kuollut jo 300 mainittuun tautiin. Uusia tapauksia esiintyy keskimäärin 40 päivässä ja asevelvollisten palvelukseen saapuminen on taudin takia lykätty. Tauti on levinnyt Salonikiin ja muihin osiin Kreikkaa ja hallitus on perustanut vapaan lääkäri- ja sairashoidon taudin levenemisen ehkäisemiseksi. Denguekuume esiintyy tavallisesti vain lämpimämmissä maissa. Sen oireet ovat äkillinen kuume ja sen mukana ankara reumaattinen särky, joita seuraa tuhkarokon tapainen ihon ruvettuminen muutaman päivän jälkeen. Kreikassa esiintyvä epidemia näyttää olevan ankarampaa kuin tavallista, sillä useimmissa tapauksissa ei tauti ole vaarallinen.

Kansainvälinen parlamenttiliitto koolla

Kongressin avajaisissa kehuttu liiton merkitystä kansainliiton rinnalla

BERLIN, elok. 25. — Täällä alkaneessa kansainvälisen parlamenttiliiton kongressissa on edustettuna 37 maan parlamentit. Kongressin presidentiksi valittu prof. Schuecking selitti, että Kelloggin sopimus heijastaa vain parlamenttiliiton v. 1925 tekemää päätöstä. Kelloggin sopimus kuulemma menee pitemmälle kuin kansainliiton sopimuskirja sotien laittomaksi julistamisessa kansainvälisessä lainsäädännössä, mutta arveli, että se ei riitä, vaan on keksittävä keinoja kansainvälisen oikeuden käsitteiden valtaan nostamiseksi kansojen välisissä suhteissa.

Tyypillisiä porvarispasifistisia väitteitä esitti sos. dem. valtiokansleri Muller, kehuen parlamenttiliittoa jonkinlaiseksi kansainliiton tarpeelliseksi kaksoiskuvaksi.

400 työläisurheilijaa osallisena paraatissa työläisolympiadeissa

CANADALAINEN NEVA TOISENA KYMMENELLÄ JA KOLMANTENA VIIDELLÄ KILOMETRILLÄ

(Vapauden erikoiskirjeenvaihtajalta)

NEW YORK, elok. 25. — Täällä pidetyissä Labor Sports Union työläisolympiadeissa oli sunnuntaina saapuvilla yleisöä noin neljätuhatta henkeä. Noin neljäsataa urheilijaa otti osaa paraatiin sunnuntaina. Kauniiseen yhteisvoimisteluesitykseen osallistui 320 henkeä. Eri kilpailut voittivat seuraavat:

400 metrin juoksun Uno Asikainen, Gardner, Mass.

Seiväshypyn P. Venhe, Waukegan, Ill.

Painonheiton P. Sjöman, Jamaica, N. Y.

Kolmiloikan P. Ahola, Jamaica, N. Y.

Naisten korkeushypyn Ilmi Seger, Brooklyn, N. Y.

Naisten 4x100 m. viestinjuoksun Massachussettsin joukkue.

Korkeushypyn P. Ahola, Jamaica, N.Y.

100 m. juoksun neekeri A. Kirton.

Kuulantyönnön Kalle Kilpinen Port Chester.

1,500 m. juoksun E. Heikkilä, Norwood.

200 m. A. Kirton.

Naisten 100 m. juoksun Varma Hendström, Milwaukee.

3,000 m. kävelyn P. Järvi, Norwood.

4x400 m. viestinjuoksun Brooklynin joukkue.

Keihäänheiton L. Ahola, New York.

Kiekonheiton L. Ahola, New York.

Viiden kilometrin juoksussa tuli ensimäiseksi E. Heikkilä, Liuskan ollessa toisena ja canadalaisen Nevan kolmantena.

Kymmenellä kilometrillä voitti pennsylvanialainen Liuska Bessemeristä canadalaisen Nevan ollessa toisena.

Viljavainioilla on halla tehnyt tuhoisaa jälkeä

PAKKANEN PURRUT VILJAA CANADAN VILJA-AITASSA KAIKISSA KOLMESSA MAAKUNNASSA — VAHINGOT SAATTAVAT KÄSITTÄÄ NOIN 20 MILJOONAA BUSHELIA.

WINNIPEG, elok. 27. — Viime viikon lopulla vieraili pakkanen Canadan vilja-aitassa kaikissa kolmessa maakunnassa lännellä, tehden tuhoisinta jälkeä Saskachewanissa, mutta ulottuen myös raskaasti Albertaan ja jättäen Manitoban muutamia seutuja lukuunottamatta koskemattomaksi. Halla ei vieraillut maakuntien pohjois-osissa, vaan päinvastoin teki tuhoa niiden eteläisemmissä seuduissa.

Esimerkin vuoksi ilmoitetaan pakkasen nousseen viime torstaiyönä Shaunavonissa 15 asteeseen, Battlefordin tienoilla 10 asteeseen ja samoin Davidsonin seuduilla. Pakkasen sanotaan olleen vakavimman mitä sen yllättämillä seuduilla on koskaan koettu. Sen sanotaan lakaisseen alueen, mikä alkaa lännessä Leducin ja Wetaskiwinin seuduilla Albertassa ja ulottuen lähes kaikkialle Saskatchewanin maakunnassa.

Vaikka hallan tuhot tunnetaan vasta pakkasen pureman viljan puinnin tapahduttua, niin voidaan nyt jo tiedottaa sen kohdeileen vaikeimmin myöhään kylvettyä ruista, kauraa ja ohraa sekä jossain määrin vehnääkin. Asiantuntijain keskuudessa arvioidaan noin 20 miljoonaa bushelia viljaa kärsineen pakkasista. Vilja oli yleensä niin pitkälle tuleentunutta, että se ei sen takia kärsinyt muuta kuin laadun huononemisen. Puutarhakasvit kärsivät yleensä pakkasesta ja heti näkyvät seuraukset ovat raskaimmat juuri tämän kasvullisuuden alalla.

Rakeet tuhonneet noin 20 miljoonaa bushelia

Tänne saapuneiden tietojen mukaan ovat eri maakunnissa vallinneet raemyrskyt tämän kesän kuluessa aiheuttaneet kaikkiaan noin 20 miljoonan bushelin menetyksen, josta huomattavin osa on tuliut osittain korvatuksi raevakuutuksien kautta.

Kun ruoste ei ole tehnyt tuhoa juuri nimeksikään, niin odotetaan raevahingoista ja hallan tuhoista huolimatta runsaampaa satoa, kuin milloinkaan ennen on saatu.

Brittiläinen elonkorjaaja hirttäytynyt

EATONIA, Sask., elok. 27. — Saavuttuaan edellisenä päivänä elonkorjuutöihin tänne, hirtti Britteín saarilta tänne vast'ikään tuotettu kaivostyöläis-elonkorjaaja Edward Dougan itsensä eilen elonkorjuuvajassa.

Tottumattomuus pitkään työpäivään ja raskaaseen työhön hirveässä kuumuudessa paahtavan auringon alla, sekä elämän epävarmuus, lienevät johtaneet epätoivoiseen tekoon.

Elonkorjaajat tulevat karkotettavaksi kuin rikolliset konsanaan

Sanoo brittiläisen työväen konferenssiin Englantiin lähtevä Canadan työväestön edustaja

MONTREAL, elok. 25. — Lähtiessään täältä eilen matkalle Cardiffiin, Walesiin, ollakseen Canadan ammattiyhdistysliikkeen edustajana siellä pidettävässä brittiläisen työväen konferenssissa, sanoi W. P. Bush protesteeraavansa brittiläisten työttömien hiilenkaivajain Canadan elonkorjuuseen tuottamisen johdosta.

Bush sanoi aikovansa kertoa brittiläisille, mitä heillä on vastassaan tullessaan tännepäin. Puhuessaan tänne tuotetuista työttömistä hiilenkaivaja-elonkorjaajista, sanoi hän, että **"yksikään näistä kaivostyöläisistä ei ollut edes riittävästi vaatetettu kestääkseen täkäläisen talven, eikä ole tiedossa mistä he tulevat saamaan rahaa vaatteiden ostamista varten. Heidät on sysätty Canadaan noin yhden kuukauden työtä varten. He eivät ehkä saa sitäkään. Olen varma siitä, että he eivät olleet matkaan lähtiessään selvillä siitä, että elonkorjuukausi kestää vähän kauemmin kuin yhden kuukauden ja että siitäkin ajasta saattaa sataa kaksi tai kolme viikkoa. Kun sataa niin tulevat he havaitsemaan, että heidän tulee maksaa ruuastaan farmareille, tai työskennellä perunapellossa dollarista päivä."**

Bush lisäsi, että maa ei ole nykyään kypsä ottaakseen vastaan niin suuren joukon siirtolaisia, eikä heille ole työtä, vaikka viralliset luennoitsijat ja muut käyvät sitä vanhassa maassa hokemassa. Kaivostyöläiset eivät ole mitään huonoja naapureita, vaan epäilemättä hyviä työläisiä. Mutta he tulevat tekemään jotakin, kun havaitsevat, että kaikki mitä heille on luvattu ja kuvailtu, ei olekaan totta.

"Pankaa merkille minun sanani", sanoi hän edelleen "että **nämä työläiset tullaan karkottamaan rikollisten tavoin, kun he havaitsevat, että he eivät talven kuluessa saa kerjäämättä ruokaa ja asuntoa ja ryhtyvät sen johdosta mielenosotuksiin.** He tulevat saamaan perin vähän myötätuntoa osakseen, sillä Canadan asukkaat kokivat samanlaisen asiaintilan muutama vuosi takaperin, jolloin suurimmat kaupungit olivat tulvillaan työttömiä elonkorjaajia, joita veronmaksajien tuli pitää yllä, koska he olivat rutiköyhiä, hädässä ja puutteessa sekä olivat kuolla kadulle."

Kansainvälinen alkoholikongressi kokoontunut Belgiassa

ANTWERP, Belgia, elok. 25. — Useimmat maailman johtavimmista maista ovat edustettuina täällä pidettävässä kansainvälisessä alkoholivastaisessa kongressissa. Jo heti kongressin alussa kävi ilmi, miten tuloksettomia tällaiset porvarillisten raittiuden harrastajain neuvottelutilaisuudet ovat, kun avajaispuheissa jo varoitettiin, kuinka tärkeätä alkoholikysymys on viiniä viljeleville maille, kuten Ranskalle, Saksalle, Espanjalle ja Italialle. Kongressi teki päätöksen, että vaaditaan ajoluvan pysyväistä kieltoa autoilijoille, jotka on todettu syypäiksi humalassa ajoon.

Kivuton kuolema parantumattomille

Tshekko-Slovakian lääkäreille annetaan oikeus surmata parantumattomat potilaansa

LONTOO, elok. 25. — "Express" sisältää pragilaisesta "Tshekko-Slovosta" otetun kirjoituksen, jossa selitetään, että parhaillaan valmistelevana olevassa uudessa laissa on määräys, joka oikeuttaa kivuttoman kuoleman käytäntöönottamista parantumattomissa sairauksissa. Ennen kun annetaan lupa sairaan nukuttamiseksi viimeiseen uneen, täytyy olla vähintäin kahden lääkärin puoltava lausunto. Saman lain mukaan vapautetaan sellaiset henkilöt edesvastuusta, jotka ovat avustaneet toista itsemurhan suorittamisessa.

Elonkorjaajille tarjotut palkat perin alhaiset

MAAHAN TUOTETUT KAIVOSTYÖLÄIS-ELONKORJAAJAT PITÄNEET KOKOUKSEN SASKATOONISSA JA SANOVAT TULLEENSA PETETYIKSI KORKEILLA LUPAUKSILLA

SASKATOON, Sask., elok. 27. — Maahan tuotetut kaivostyöläis-elonkorjaajat ovat pitäneet täkäläisen aseman edustalla kokouksen, missä ovat tyytymättöminä todenneet tulleensa kauniilla lupauksilla petetyiksi ja houkutelluiksi lähtemään elonkorjuuseen. Miehet selittävät heille tarjotun ainoastaan kaksi ja kolme dollaria päivältä, kun heille lähtiessä puhuttiin neljän ja viiden dollarin päiväpalkoista kahdeksan viikon aikana.

Miehet selittävät olevansa puutteessa ja hädässä rutiköyhinä ja hyljättyinä ja tekivät yleensä valituksia heidän kohtelustaan ja käsittelystään Englannista lähdön jälkeen. Samoin he valittivat niiden korkeiden hintojen johdosta, joita heiltä on peritty ruuasta ja juomasta ollessaan matkalla länteen.

Rautateiden viranomaiset ovat kieltäneet ruuasta junissa perittyjen hintojen olleen korkeita. Tosiasia kuitenkin on, että hinnat ovat olleet ruokien laatuun ja runsauteen nähden kohtuuttomat.

Samoin on kuulunut muualtakin tyytymättömyyttä maahan tuotettujen kaivostyöläis-elonkorjaajien keskuudesta. Työläiset ovat joissakin tapauksissa selittäneet työpäivät kohtuuttoman pitkiksi ja kuhiloimistyön olevan sellaista, jota varten he eivät ole Canadaan saapuneet.

Työnvälitysviranomaiset eivät voi sanoa onko tehdyissä väitteissä perää, mutta ovat ryhtyneet tutkimaan asiaa.

Vaino kommunisteja vastaan kiihtyy

Hallituksen viranomaisille valtuudet karkoittaa maasta epämieluisia aineksia, tarvitsematta vastata teoistaan

SIMLA, Intia, elok. 25. — Intian hallitus on julkaissut tänään lain, jonka mukaan viranomaisille annetaan vapaat kädet karkoittaa maasta henkilöitä, jotka eivät ole Britannian tai Intian alamaisia, jos se katsoo "yleisen turvallisuuden" edellyttävän mainitunlaisia toimenpiteitä.

Tämän lain sanotaan olevan tähdätty "bolshevikiagentteja" vastaan ja olevan jonkinlaisena ennakkotoimenpiteenä sen johdosta, että hallitus on kuulemma saanut käsiinsä todistuksia, jotka viittaavat siihen, että Kommunistinen Internationale suunnittelee kumouksellista toimintaa Intiassa.

Huomiota ansaitsee laissa oleva määräys, että viranomaisia ei saa syyttää sellaisista teoista, jotka tekevät "hyvässä uskossa" sanottua lakia toteuttaessaan. Niinollen vaikkapa taantumuksellinen virkavalta tekisi itsensä syypääksi millaiseen raakuuteen, vainoon ja syyttömien ihmisten karkoittamiseen tahansa, ei sen toimenpiteitä voida asettaa oikeuden tutkittavaksi.

Laissa varataan sellainen mahdollisuus, että pidätetyt henkilöt, jotka määrätään karkoitettaviksi, voidaan takuuta ja "kunnollista käyttäytymistä" koskevaa lupausta vastaan päästää vapaalle jalalle, kunnes heidän karkoituksensa tulee toimeenpantavaksi.

Laki on kokonaisuudessaan tähdätty Intian työväenluokkaa vastaan, sillä hallitus on suuresti hermostunut laajoissa väestökerroksissa esiintyvän kapinallisen mielialan johdosta.

MEHILÄINEN AIHEUTTANUT YHDEKSÄN HENKILÖN LOUKKAANTUMISEN

Bratford, Ont., elok. 25. — Liikkeellä olleeseen automobiiliin tiensä löytänyt mehiläinen aiheutti, että kaksi autoa törmäsi täällä yhteen, josta oli seurauksena kaikkiaan yhdeksän henkilön loukkaantuminen, joista yksi on loukkaantunut perin vaikeasti.

Mehiläinen häiritsi auton ajajaa, joka menetti malttinsa sillä seurauksella, että tapahtui yhteentörmäys.

PIDÄTETTY LENTOKONEEN VARASTAMISESSA

Winnipeg, Man., elok. 25. — Täällä on pidätetty kaksi nuorta miestä, jotka yrittivät Stephensonin lentokentällä varastaa lentokoneen, tunnustuksensa mukaan Detroitiin lentämistä varten.

Poliisilaitoksen valkaiseminen Vancouverissa

POLIISILAITOS SELITETÄÄN TURMELTUNEEKSI, MUTTA MITÄÄN RIKOLLISTA LAHJUKSIEN OTTOA EI TODISTUKSISTA HUOLIMATTA TODETA TAPAHTUNEEN

VANCOUVER, B. C., elok. 25. — Täkäläisen poliisilaitoksen toimintaa ja sitä vastaan tehtyjä syytöksiä tutkimaan määrätty komissioneri R. S. Lennie, on eilen jättänyt selostuksen tutkimuksien johdosta kaupunginvaltuustolle. Selostuksessaan hän toteaa, että "Vancouverin poliisilaitos on hiljattain tullut turmeltuneeksi monesta eri syystä, joista tärkeimmältä näyttää se tosiasia, että kaupungin pormestari Louis D. Taylor on tullut valituksi 8,000 äänen enemmistöllä virkaansa 'avoimen politiikan' ohjelmalla. "Komissioneri ei tee selostuksessaan minkäänlaisia ehdotuksia toimenpiteisiin ryhtymiseksi erinäisiä virkailijoita vastaan, vaan selittää sen olevan valtuuston asiana.

"Yhteenveto osasta todistusainehistoa osottaa, että pormestarin 'avoimen politiikan' lisäksi, minkä sanotaan olevan kaiken sekamelskan 'juurena', on olemassa muita vaikutteita, jotka ovat aiheuttaneet poliisilaitoksen turmeltumiseen ja kykenemättömyyteen", sanotaan selostuksessa edelleen.

Huolimatta lukuisista todistuksista suojelusrahojen ja lahjuksien maksamisesta poliisille kiinalaisten peliluolain omistajan taholta, sanoo komissioneri tulleensa siihen käsitykseen, että pormestari tai kukaan poliisilaitoksen jäsenistä ei ole niitä saanut. Edelleen sanoo komissioneri, että hän on havainnut porttolanpitäjä Caisan todistukset säännöllisten suojelusrahojen maksamisesta kahdelle poliisiupseerille, kestämättömiksi.

Kaikesta valkoiseksi pesemisestä huolimatta toteaa Lennie, että poliisilaitoksessa on harjotettu kykenemättömyyttä siten, että on peruutettu syytöksiä, joissa olisi ollut käsillä riittävät todistukset tuomitsemista varten. Samoin on syytöksiä aiheettomasti lievennetty. Poliisit, joille lahjuksia on annettu tai tarjottu, eivät ole ilmottaneet siitä oikeuden syyttäjälle, eikä poliisipäällikkö ole niistä ilmottanut poliisikomissionille. Edelleen todetaan, että pormestarin lausunnot lain käytäntöön toteuttamisesta ovat vaikuttaneet vahingollisesti.

Kuten muistetaan selitettiin kaupungin pormestarin "avoin politiikka" siten, että kaikilla peliluolain ja porttolain pitäjillä on yhtäläinen "oikeus" harjottaa liikettään kaupungissa, sillä ketään ei oteta erikoiseen suojelukseen. Mutta joku aika takaperin pidetyissä kuulusteluissa todettiin lukuisien todistajain lausunnoissa, että kaikesta huolimatta olivat poliisilaitoksen jäsenet ottaneet vastaan lahjuksia mainituilta liikkeenharjottajilta, jotka olivat antaneet ne suojelusrahoina.

Samoin väitettiin todistajien lausunnoissa kaupungin pormestarin olleen läheisessä tuttavuudessa useiden peliluolain ja porttolain omistajien kanssa.

Mutta kaikista todistuksista huolimatta pesee komissioneri tutkimustensa johdosta antamassaan lausunnossa kaikki melkein lumivalkoisiksi.

Lasten pääsy elokuvateattereihin Quebecissa

Teatterikapitalistit taistelevat toistaiseksi menestyksellisesti lakia vastaan

MONTREAL, elok. 27. — Joku aika takaperin hyväksyttiin Quebecin maakunnassa laki, joka kieltää alle 16 vuotiaiden lasten pääsyn elokuvateattereihin. Sen johdosta ryhtyivät teatterien omistajat toimenpiteisiin saadakseen lain julistetuksi tehottomaksi. Asiasta on vireillä koejuttu, mikä tullaan ajamaan brittiläisen valtakunnan salaneuvostoon saakka ja jonka käsittelyn sanotaan kestävän ainakin kaksi vuotta. Siksi kunnes mainitun lain lainvoimaisuus tulee täten lopullisesti ratkaistuksi on 21 teatteria saanut oikeuden päästää lapsia näytännöihin ja loput teattereista tulevat hankkimaan itselleen saman oikeuden tuomioistuinten asiaa koskevalla päätöksellä, mikä samalla tekee teatterit koskemattomaksi asiaa koskevien kanteiden suhteen, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu korkeimmassa oikeusasteessa.

Kapitalistit ovat pääomillaan saattaneet porvarillisen lainsäädännön naurun alaiseksi, sillä huolimatta lainsäätäjäkunnan asiaa koskevasta laista, on heillä noin kahden vuoden ajan tilaisuus kiertää sitä, vaik'ei lakia julistettaisikaan kelvottomaksi.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemailmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Haluttaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on tuakset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin takaisin saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Harhat poistuvat

Oulussa, Suomessa, ilmestyvässä Pohjan Voimassa kirjottaa nimerkki Maalainen seuraavaa:

Kansojen pohjakerrosten pahin harha on "demokratian" harha. Raskaista kokemuksista huolimatta pitävät monet demokratiana, kansanvaltana sitä, mikä ei kansanvaltaa ole. Tämä harhakäsitys on ominaista ennen kaikkea talonpojille. Myös nykyisen sosialidemokratian johtajat tekevät kaiken voitavansa syöttääkseen laajoille joukoille "demokratian" palturia. "Demokratian" vakiintumisesta ja voitosta se entinen kauppaministeri Huplikin toitotti äskeisellä kerjäysmatkallaan Amerikassa. Suomessa vallitsee kansanvalta! Ja se on kaikin puolin lujittunut ja vakiintunut. Näin Hupli todisteli. Tämän valkoisen valtakomennon "demokratisuutta" ylisteli. Teki ohranapamppujen ja vankilahelvettien luvatusta maasta "demokratian" taivaan. Työläisvainoja ja köyhän talonpoikaiston rosvoamista harjottava kapitalistikomento — kas siinä oikea "kansanvaltainen" maa. Yksi Suojärven talonpoikain rosvoojista ja työväentalojen anastustoiminnan ohjaaja ja isä niin vakuutti.

"Demokratian" harhakuvitelmaan perustaa myös maalaisliitto "voimansa". Mutta siinä onkin sen surullinen naurettavaisuus.

Voiko ajatella liikuttavampaa viheliäisyyttä, kuin että tasavaltalaisuudellaan kerskuva maalaisliitto käytännössä on monarkistinen, kokoomuksen hansikas, kuninkaiden, mannerheimien ja von der colzien kumartaja. "Kansanvaltaisuudella" ylpeilevä maalaisliitto tekee ja teettää ohranoillaan rumempia tekoja kuin mitä tsaaristinen valtajärjestelmä teetti ja teki. Suomen valkoisen komennon runkona ja selkärankanahan ovat tsaaristiset ohrana- ja vankilaitokset. Tasavallan isänmaallisimmat juhlat järjestetään kuninkaille ja mannerheimeille y.m.s. Moinen "demokratia" tässä maassa on. Sellaista se on, olivatpa ylimpinä paraatisankareina sosdem tannerit, heinoset tai maalaisliiton viisaustieteen tohtorit.

Porvarit itsekin häpeävät "demokratiaansa". M.m. "Maakansa", presidentin ja hallituksen äänenkannattaja, nimitti ruotsalaisen lakimiehen täällä käyntiä "maan häpeäksi". Tämä on merkki siitä, että herrat itsekin tuntevat olevansa huonolla asialla. Demokraatti Brantingiakin pelätään. Hänelle ei uskallettu näyttää valkoisen vallan vankilapyhättöä.

Suomessa ei työväenluokalla ole suuriakaan oikeuksia. Kommunisteja vainotaan aatteensa vuoksi. Maassa vallitsee raaka pakkovalta, sekä työläisiin kohdistettu urkkija- ja ohranajärjestelmä. Aivan kuten ennen tsaarin Venäjällä. "Siellä on turhaa vedota poliittisessa jutuissa oikeuteen. Poliittisesti syytetyt ovat jo etukäteen tuomittuja." Tähän tapaan selittää näkemänsä ja tutkimansa perusteella tuo lännen lakimies.

Mutta herra Branting on jättänyt sanomatta sen, että Suomen työväenluokka ei ollut tsaarivallan aikana niin vainottu ja sorrettu kuin nyt. Kymmenessä vuodessa ovat "itsenäisen" Suomen kotoiset valtaherrat raahanneet työläisiä ja talonpoikia vankiloihin, kidutuskammioihin ja mestauspaikoille monin verroin enemmän, kuin mitä verinen tsaarismi teki sadassakymmenessä vuodessa. Yksistään sosdem herrojen vuoden kestäneenä hallituskautena vangittiin tämän maan työläisiä enemmän kuin (Viaporin kapinatapahtumia lukuunottamatta) Nikolai-verisen yli 20-vuotisena hallituskautena.

Tällaista on työtätekevien kokema elämän totuus. Mutta sorrettujen usko uuden päivän koittoon ei lannistu. Ei maalaisliiton typerät väkivaltateot, eipä noskelaisten johtoherrain hirvittävät petokset ja kavaludet ehkäise nousevan luokan voittoa. Työtätekevät voittavat. Se on vuoren luja totuus.

"Suomessa ei ole tilaa valtionpettäjille." Niin sanovat porvarit ja noskeherrat. Mahtava lause. Mutta tsaarivallan yhdeltä pääpyöveliltä, Stolypinilta, on sekin opittu. Ihan sanasta sanaan. Mutta ei se auttanut Venäjällä. Ei auttaneet sitä seuranneet voimakeinotkaan.

Tsaarismi kaatui. Kaatui Stolypin. Ja menshevismikin kaatui. Kaatuivat provokaattorit malinovskit, caponit ja asefit y.m. Mutta Venäjän työväenluokka ja talonpoikaisto elää.

Suomen työväenluokkakin elää — vainoista huolimatta. Elää ja voittaa. "Koettelemukset meitäkin terästävät". Taantumusmahti kasvattaa joka hetki itselleen uusia vihollisia. Kuolevan järjestelmän heikkoudesta sen teot todistavat... Moinen "demokratia" avaa työläisten ja talonpoikain silmät. Harhat poistuvat. Tiet ja linjat selvenevät.

Kiinan toinen "ystävä"

Yhdysvaltain ryhtymisestä Kiinan "ystäväksi" kirjottaa tov. *Scott Nearing:*

T. V. Soongin johtamat kiinalaiset liikemiehet ovat allekirjoittaneet kauppasopimuksen Pekingissä olevan Yhdysvaltain ministerin kanssa, minkä sopimuksen mukaan Kiinalla on oikeus laatia omat tullilakinsa. Askel on paljon merkitsevä. Koko tämän vuosisadan ajan on Kiinan tulliasiain kontrolli ollut ulkomaalaisten imperialistien käsissä. Kiina on ollut siirtomaa. Tämän sopimuksen mukaan pitäisi Kiinasta tulla suvereeninen, riippumaton valtio.

Tietenkään ei sopimus astu voimaan ennen tammikuun 1 päivää 1929. Eikä se vielä silloinkaan merkitse mitään, elleivät toiset suurvallat myönnä samanlaisia suvereenisia oikeuksia Kiinalle. Mutta uusi sopimus merkitsee käänekohtaa.

Yhdysvallat kulkee maailmanvaltain edellä. Se tunnusti ensiksi Kiinan. Miksi?

Ensinnäkin on Yhdysvalloilla kauppa- eikä sijotusetuja Kiinassa. Erikoisedut Kiinassa ovat keskittyneet pääasiassa Japanin, Britannian ja Ranskan käsiin. Jos nämä vallat tunnustaisivat Kiinan suvereniteetin, olisivat ne pakotettuja luopumaan etuoikeuksistaan. Verrattuna toisiin suurvaltoihin, on Yhdysvalloilla vähän voitettavana tunnustamisessa.

Toiseksi, Yhdysvaltain liikemiesluokka voi hyötyä tunnustamisesta. Vain muutama vuosi sitte oli Britannian käsissä puolet Kiinan kaupasta. Nykyään on Japanilla noin 27 pros. siitä, Yhdysvalloilla on 16 pros. ja Britannialla 12 pros. Japani, joka pelaa häikäilemättömintä ja vihatuinta peliä Mantshuriassa, menettää sen, mitä Yhdysvaltain kapitalistiset edut saattavat voittaa, jos ne voivat käyttää hyödykseen Kiinan kansan suosiota.

Kolmas suurmerkityksinen tekijä on Yhdysvaltain valtaluokan ilmeinen halu lopettaa Neuvostoliiton vaikutus Kiinassa.

Venäläis-kiinalaisen sopimuksen allekirjottamisesta 1924 Kiinan vastakumouksen voittoon asti 1927 oli Neuvostoliitto Kiinan läheisin ystävä — Kiinan ensimäinen ystävä.

Näitten ankarain vuosien aikana kamppailu Kiinan porvaristo T. V. Soongin ja hänen seuraajainsa johdolla pitääkseen puoliaan nousevaa joukkojen kumoushyökyä vastaan, jota Kiinan työläisten ja farmareitten edustajat johtivat. Tshangkaishek viskasi kumouksen sotilaallisen voiman porvariston puolelle. Työläiset lyötiin tilapäisesti tappiolle. Liikemiesluokka kaappasi vallan.

Europalaiset imperialistit empivät, mutta Yhdysvaltain valtaluokan edustajat näkevät itselleen tilaisuuden tulla Kiinan toiseksi "ystäväksi" — Kiinan vastakumouksen ystäväksi, antikommunistisen Kiinan porvaritasavallan tukijaksi. Tämä kauppasopimus on niiden ensimäinen päättävä ystävällisyyden ele niitä Kiinan voimia kohtaan, joihin voidaan luottaa Neuvostoliiton vaikutuksen vastustamisessa.

Näin maailman vastakkaisten taloudellisten järjestelmien kaksi edustajaa — Neuvostoliitto ja Yhdysvallat — kiistelevät ohjaajan asemasta Kiinan kohtaloon nähden. Mutta Kiina ei voi ennen uudelleen liittyä Neuvostoliiton kanssa, ennenkuin sen työläiset jälleen järjestyvät ja mobilisoivat voimansa.

Suomi ja sodanvarustelut Neuvostoliittoa vastaan

SUOMEN KOMMUNISTISEN PUOLUEEN SODANVASTAINEN TYÖ

TOV. YRJÖ SIROLAN PUHE KOMINTERNIN KUUDENNESSA KONGRESSISSA

Toverit!

Pienellä Suomella on huomattava osuus imperialistien sodanvarusteluissa Neuvostoliittoa vastaan. Sen raja on vain 40 km päässä Leningradista. Strategiset radat johtavat Karjalan Kannakselle ja Suomen itärajalle, jonka takana on Karjalan pieni neuvostotasavalta, jonkinlainen Suomen "irredenta" tärkeine Muurmanin ratoineen. Suomen satamat, jotka eivät ole kaukana Leningradista, ovat jo olleet Englannin laivaston asemana Kronstadtia vastaan.

Vuosisatainen sotasuhde ja sitten tsaarillinen sorto ovat luoneet Suomen kansan varsin laajoihin piireihin mielialan, jota imperialistit ja niiden suomalaiset kätyrit yhä yrittävät käyttää hyväkseen, tykinruokaa tarvitessaan. Heimous Viron kanssa ja vanhat suhteet Ruotsiin edistävät Suomen käyttämistä yhdyssiteenä Skandinavian ja Itämeren maiden kesken samassa tarkotuksessa. Epäilemättä tulee "Suomen puolesta" olemaan päätunnuksia, jolla Skandinavian maita yritetään vetää mukaan hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan.

Suomen orientoiminen Englantiin on ilmeinen. Huomattavia summia brittiläistä pääomaa on Suomeen sijoitettuna. Englanti on Suomen vientimaa ja Suomi on jo vuosikymmenen ajan orientoitunut Englantiin. Englanti on suoranaisesti ottanut osaa Suomen armeijan ja laivaston reorganisoimiseen. Englannin laivasto tekee vierailuja Suomeen. Tänä kesänä pidettiin englantilais-suomalaiset "liikemiespäivät" Suomessa.

Suomen suhteet Itämeren maihin ovat käyneet yhä läheisemmiksi: ministerivierailuja y.m. Järjestelmällistä työtä tehdään epäluulojen ja vastenmielisyyksien poistamiseksi Suomen ja Skandinavian sekä Suomen ja Itämeren maiden kesken. Kuningas- ja laivastovierailuja yms.

Suomen suhtautuminen Neuvostoliittoon voidaan merkitä ulkomaisen "ystävyyden" huonosti verhoamaksi vihamielisyydeksi. Suomessa on valkoisilla venäläisillä emigranteilla ollut vierasvarainen turvapaikka, josta käsin ovat voineet lähetellä vakoojiaan ja murhaajiaan Neuvostoliiton alueelle. Suomesta on tehty rosvohyökkäyksiä Karjalaan ja Inkerinmaalle. Lehtikiihotus on keskeymättä käynnissä.

Poliittisesti on Suomi osottanut mielialansa katkasemalla hyökkäämättömyyssopimusneuvottelut Neuvostoliiton kanssa, ja erikoisesti ottamalla alotteen Kansainliitossa finanssiavustusta sodan varalta. Suomen viime vuonna saama Kansainliiton Neuvoston paikka oli selvä neuvostovastainen teko.

Suomen sosialidemokratialla on sodanvarusteluissa oma erikoinen tehtävänsä. Sosdem lehtien neuvostovastainen kiihotus on usein kiukkuisampaa kuin porvarillisten. Jutut "punasesta imperialismista" ja Neuvostoliiton "militarismista" ja toiselta puolen vakuuttelut Suomen muka "rauhanrakkaudesta" toistuvat tuon tuostakin. Ja useita kertoja ovat sosdemit vakuuttaneet, että ovat valmiit tarvittaessa rientämään "rajalle". He myöntävät sotilasmäärärahat valkoiselle armeijalle ja ovat äänestäneet sotapalvelusajan 6-kuukautiseksi lyhentämistä vastaan. He ottivat aktiivisesti osaa armeijan uudistussuunnitelmien laatimiseen. Ollessaan hallituksessa 1927 jatkoivat he edeltäjäinsä politiikkaa maailmanimperialistien käskyjen täyttäjinä. Ja olihan yhtenä tämän hallituksen aikaansaamisen päätarkotuksena terrori — Suomen puhtaaksipesu sekä sen esittäminen "demokraattisena" ja "rauhallisena" tasavaltana. Sosdem hallitus esitti tavallisen sotilasbudjetin; jopa kunnostautui laivaston lisääjänä. Niin myös taloudellisten sodanvarustelujen jatkajana. Juuri tämä sosdem hallitus keskeytti hyökkäämättömyyssopimusneuvottelut ja hankki Suomelle Kansainliiton neuvostopaikan salaisilla ehdoilla, jotka herättivät huolestumista pikkuporvarillisten keskuudessa. Kommunistien toiminnan armeijassa esittävät sosdemit — "noskelaiset", kuten niitä maassa yleensä nimitetään — "vakoilun vieraan vallan hyväksi" ja tuomitsevat sen ankarasti. Suomessakin on sosialidemokratia kehittynyt sosiali-imperialistiseksi.

Näissä oloissa on proletariaatin tehtävä selvä: porvarillisten ja sosialidemokratien sotapolitiikan paljastaminen. Tätä on erikoisesti tehtävä armeijassa. Varsinkin on tärkeä tässä suhteessa työ talonpoikain keskuudessa. Esitetyissä teeseissä ei tätä seikkaa ole kyllin laajasti otettu huomioon ja esittää suomalainen delegatio että teesejä tässä suhteessa täydennettäisiin. Riittämättömästi on myös korostettu naisten keskuudessa tehtävän työn tärkeyttä. Hyvin tärkeä on meidän maassamme kansallisvihaa vastaan taisteleminen, varsinkin talonpoikain ja pikkuporvariston keskuudessa, mutta myös maaseudun takapajuisen köyhän kansan keskuudessa. Tärkeä on tällöin selvittää talonpoikaiskysymyksen ratkaisua Neuvosto-Venäjällä. Mielestämme on kansallisuuskysymykseen pantava enemmän huomiota teeseissä. Meillä on esim. Suomessa kansallinen, ruotsalainen vähemmistö, jonka itsemääräämisoikeutta porvarit ja sosialidemokraatit eivät tunnusta.

Suomessa on porvariston luokkakaarteilla erikoinen merkityksensä. On myös erikoisia naisten sotilaallisia järjestöjä. Tällaisten porvariston luokka-armeijain analyysi on mielestämme teeseissä tehtävä tarkemmaksi. On pantava huomiota niiden luokkakokoonpanoon. — Onhan niissä työtätekeviäkin, pikkutalonpoikia, jopa maalaisköyhälistöläisiäkin, ja on tärkeätä suhtautua niihin oikealla tavalla. Nähdäksemme soveltuu tämä myös Puolan "streltseihin" ja Latvian "aisargus" järjestöön. On selvää että on esiinnyttävä tiukasti näitä porvariston luokkakaarteja vastaan; kysymys on vain siitä, miten voisi paraiten vaikuttaa niiden työtätekeviin aineksiin.

Muutama sana Suomen Kommunistisen puolueen kokemuksista sodanvastaisen työn alalla. Suomen työläiset ovat useita kertoja kohottaneet joukkoliikkeitä sotaa vastaan. Kun 1921—22 Suomesta hyökättiin Neuvosto-Karjalaan, vastasivat Suomen työläiset voimakkaalla liikkeellä, tunnuksena "Taisteluun Neuvosto-Venäjän puolesta". Lehdissä paljastettiin joukkojen siirrot ja ryhdyttiin rahankeräykseen Karjalan hyväksi. Yhteisrintama sosdem joukkojen kanssa, niiden johtajain tahtoa vastaan, tuli tällöin käytäntöön. Tämän toiminnan takia tuomittiin lukuisia työläisiä kuritushuoneeseen ja vankilaan. Ryhmä Pohjolan tukkityöläisiä nousi tällöin kapinaan ja raivasi ase kädessä tiensä Neuvosto-Karjalaan. Nämä voimakkaat mielenosotukset olivat epäilemättä mukana ehkäisemässä sodanjulistusta, vaikka asiat olivat jo niin pitkällä, että joukkoja lähetettiin rajalle ja rautateiden liikkuva kalusto oli mobilisoituna, panssarijunat liikkeellä jne.

V. 1918—20, jolloin ei vielä ollut rauhansopimusta Venäjän kanssa, teki puolueemme menestyksellistä hajotustyötä rajalla olevien valkoisten joukkojen keskuudessa. Useita joukko-osastoja oli vietävä pois rintamalta. Sotatarvevarastojen tuhoamisia tapahtui. Useita kertoja — vappujuhlilla, vaalitaisteluissa — ovat Suomen työläiset kohottaneet sodanvastaiset tunnukset voimakkaasti. Laivastovierailujen aikana on levitetty lentolehtisiä brittiläisten ja amerikalaisten merimiesten keskuudessa, joissa on selvitetty vierailujen todellista tarkotusta. Kasarmioloista on tehty paljastuksia ja esitetty sotilaiden vaatimuksia.

Monistettua lehteä "Punasoturi" levitetään säännöllisesti sotilaiden keskuuteen; sitä luetaan halukkaasti. Valkoinen upseeristo tietää että puolueemme tekee menestyksellistä propagandaa solujensa kautta armeijassa; sitä toimintaa vainotaan "vakoiluna". Armeijassa on mahdollisuus saada aikaan lähentymistä nuorten työläisten ja talonpoikain kesken. Tämän tuloksena ovat monet suojeluskuntalaiset talonpojat tulleet toisiin ajatuksiin. Upseeristolla on ollut aihetta keskustella kokonaisten rykmenttien epäluotettavaisuudesta. Ne ovatkin ryhtyneet järjestelmällisiin toimiin eristääkseen punaset ainekset armeijassa, estääkseen niiden pääsyn alipäällikköpaikoille. Puolueemme on vastustanut sotapalveluksen kiertämispyrinnöitä ja levittänyt tietoisuutta, ja että työtätekevän kansan nuorison tulee opetella aseitten käyttöä vapaustaistelua varten.

Puolueemme on todennut työssään eräitä virheitä ja puutteita. Taistelua pasifistisia illusioneja vastaan ei ole aina käyty kyllin tietomääräisesti. Sodanvaara esitetään usein liian abstraktisesti, elämästä erillisesti. Työ maaseudulla on ollut heikkoa, mistä on johtunut heikkouksia sotapalvelukseen kutsuttujen poliittisessa valmentamisessa. Kuningasvierailujen todellista merkitystä sodanvalmistuspropagandan keinoinen ei ole aina ajoissa ymmärretty eikä valaistu. Pikkumaan ahdas näköpiiri ilmenee väliin tovereittenkin toiminnassa, esim. ei ole osattu konkreettisesti osottaa Kiinan vallankumouksen kannattamisen merkitystä Suomen työläisille.

Puolueen lähimpänä tehtävänä on tehostaa sotilastyötä kaikilla aloilla, varsinkin armeijassa. Sodanvaaraa on enemmän kuin ennen konkretisoitava, jotta kävisi selväksi Suomen osuus imperialistien sodanvalmisteluissa. Tämän toiminnan täytyy tulla yhä enemmän joukkotyöksi.

Suomessakin tulee kärjistyneessä tilanteessa toiminnan tunnus olemaan: imperialistinen sota on muutettava kansalaissodaksi. Ja tähän suuntaan on nykyistäkin työtä tehtävä.

Suuren kommunistijutun todistajain kuulustelu Turun hovissa

"TUOMINEN ON AMMATTIJÄRJESTÖN SIHTEERINÄ TOIMINUT AMMATTIJÄRJESTÖN EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTÖSTEN, SÄÄNTÖJEN JA HALLINTOELIMIEN ANTAMIEN MÄÄRÄYSTEN MUKAISESTI EIKÄ HÄN TOIMESSAAN OLE NOUDATTANUT MITÄÄN ULKOA PÄIN TULEVIA OHJEITA." — PAASIVUORI

Viime lauantain lehdessä kerroimme elok. 8 p:nä toimitetusta todistajain kuulusteluista. Mainittuna päivänä kutsuttiin sisälle kuulusteltavaksi syytetty

Arvo Tuominen sekä todistaja Matti Paasivuori

Avustaja Salo ilmoitti, että kun syytetty on viime vuosina toiminut S. Ammattijärjestön sihteerinä ja todistaja sen puheenjohtajana, niin luulisi hän todistajan voivan kertoa huomioon otettavia asioita syytetyn toiminnasta.

Puheenjohtaja tiedusteli sitten todistajalta mitä hänellä on sanottavana. Tällöin todistaja luki kirjallisen lausuntonsa. Siinä hän m.m. esitti seuraavaa:

"Olen tuntenut Arvo Tuomisen henkilökohtaisesti jo useita vuosia ja siitälähtien kun hänet S. Ammattijärjestön edustajakokouksessa 1926 valittiin tämän järjestön sihteeriksi ja minut sen puheenjohtajaksi, olen hänen työtoverinaan joutunut seuraamaan hänen toimintaansa ja vakuutan, että Tuominen on Ammattijärjestön sihteerinä toiminut Ammattijärj. edustajakokouksen päätösten, sääntöjen ja hallintoelimien antamien määräysten mukaisesti eikä hän toimessaan ole noudattanut mitään ulkoa päin tulevia ohjeita. Ei ole myöskään mainittuna aikana hallintoelimissä esittänyt mitään, mikä mielestäni olisi ollut lainvastaista tai Ammattijärjestön sääntöjä eli edustajakokouksen päätöksiä vastaan. Palkkaliikkeitä ja työtaisteluita koskevia kysymyksiä on Tuominen esittänyt hallintoelimille maltillisesti ja asiallisesti sekä työväen taloudellisia eikä poliittisia näkökohtia silmälläpitäen. Palkkaliikkeitä on Ammattijärjestössä ratkaistu Ammattijärjestön sääntöjen 9 pykälän mukaan ilman sivutarkoitusta. Tuomisen koko toiminta Ammattijärjestössä on ollut maltillista, harkittua ja eri mielipiteitä sovittelevaa. Kun tiedän että Tuomisella Ammattijärjestön sihteerinä on tavattoman raskas työtaakka kannettavanaan ja että hän lisäksi on toiminut muissakin julkisissa järjestöissä, niin on vaikea ajatella, että samaan aikaan hänellä olisi ollut aikaa ja voimia harrastaa ja ottaa osaa sellaiseen poliittiseen toimintaan, mistä häntä nyt hovioikeudessa syytetään."

Avustaja Salo jätti sitten oikeudelle useita pöytäkirjojen jäljennöksiä Ammattijärjestön toimeenpanevan valiokunnan kokouksista, joista ilmenee Tuomisen kaikissa esillä olleissa kysymyksissä ajaneen maltillista ja sovittelevaa kantaa. Lisäksi pyysi avustaja Salo todistajalta kysyttäväksi onko Ammattijärjestön tapana lainata kirjoja ja aikauslehtiä, kun kuulustelupöytäkirjassa on tehty suuri numero siitä, että eräältä syytetyltä on tavattu Tuomisen tekemillä reunamuistutuksilla varustettu kirjanen. Puheenjohtajan suoritettua edellä pyydetyn kysymyksen kertoi todistaja Ammattijärjestöstä lainattavan sekä kirjoja että aikakausjulkaisuja. Hän sanoi, että niitä ovat lainanneet porvarillisetkin henkilöt tutkielmiaan y.m. kirjotelmiaan varten. Myöskin sanoi näihin kirjasiin toisinaan kirjotetun reunamuistutuksena "palautettava", että lainaajat muistaisivat ne tuoda takaisin. Sitten jätti Salo oikeudelle S. Sosialidemokraatin 31.7. ilmestyneen numeron, pyytäen kysyttäväksi todistajalta onko siinä Tuomista koskeva kirjotus hänen kirjottamansa. Todistaja myönsi niin olevan. Avustaja Salo pyysi lehden liitettäväksi asiakirjoihin.

Pekkala

tiedusteli vielä todistajalta, onko Tuomisella tapana esiintyä lakkokysymyksiä käsiteltäessä sovittelevasti ja todistaja sanoi asian laidan niin olevan. Esitti esimerkkeinä muutamia sellaisia tilanteita, joissa Tuominen oli asettunut lakon julistamista vastaan, jolloin ei lakkoa myöskään oltu julistettu.

Syytetty Tuominen ilmoitti todistajan lausunnon osoittavan, ettei hän ole koettanut edes esittää Ammattijärjestön toimeenpanevalle valiokunnalle mitään lainvastaista yhteiskuntaliikettä, vaikka hänellä olisi ollut mahdollisuus sellaistenkin ehdotusten tekemiseen.

Kanneviskaalin mielestä ei todistajan lausunnolla ole mitään asiallista arvoa. Syytetty Tuominen on hänen mielestään voinut asettua lakkoa vastustamaan sellaisissa tilanteissa kun hän on olettanut niiden epäonnistuvan. Lisäksi piti kanneviskaali luonnollisena sitä, että Tuominen on salannut todistajalta yhteytensä salaisiin elimiin. Todistaja Paasivuori sai sen jälkeen poistua ja sisälle kutsuttiin

Uuno Nurminen

Helsingistä.

Avustaja Salo ilmoitti todistajan olleen mukana R.y. Koiton järjestämällä Venäjän matkalla ja että todistaja sillä matkalla oli asunut yhdessä Tuomisen kanssa ja voi näin ollen todistaa vääräksi kuulustelupöytäkirjassa olevan väitteen, että Tuominen olisi sillä matkalla osallistunut SKP:n pleenumin kokoukseen Moskovassa.

Todistaja teki sitten kalenterin mukaan päiväntarkasti selvää edellämainitusta matkasta. Kertoi koko ajan olleensa syytetty Tuomisen seurassa. He olivat molemmat jääneet Moskovaan toisten retkeilijöiden lähtiessä paluumatkalle. Hän oli vasta useita päiviä myöhemmin eronnut Tuomisesta lähdettyään jatkamaan matkaansa Krimille. Todistaja sanoi, että syytetty ei mitenkään olisi voinut osallistua hänen tietämättään pleenumin kokoukseen, sillä he eivät olleet tuntia kauempaa yhtenäkään päivänä erossa toisistaan.

Avustaja Salo:

"Kuritushuonevanki Rasin ilmiannoille ei voida antaa mitään arvoa. Sen sijaan on arvo annettava tämän todistajan lausunnolle, koska hän on yleisesti tunnettu henkilö sekä lisäksi entinen kansanedustaja. Etsivän keskuspoliisin pöytäkirjassa sanotaan lisäksi Rasin maininneen sanotun kokouksen pidetyksi päivänä, jolloin Tuominen oli matkaltaan palannut Suomen puolelle."

Syytetty Tuominen:

"Todistaja Nurminen oli samoin kuin minäkin matkalla yksityisellä passilla ja lisäksi toimi hän joukkueen johtajana ja siinä ominaisuudessa oli hänen velvollisuutensa valvoa mukana olleiden askeleita ja toiminnoita rajan toisella puolella."

Todistaja Nurminen:

"Minut valittiin johtajaksi sanotulle retkelle Ry. Koiton johtokunnan jäsenenä ja tehtäväkseni annettiin pitää huolta siitä, että retki sujuu hyvin. Annoin mukana olleille määräyksen, etteivät nämä saa heittäytyä tekemisiin tuntemattomain henkilöitten kanssa."

Tämän jälkeen piti oikeus pienen väliajan, kutsuen sisälle sitten kaikki todistajat, vapaalla jalalla olevat syytetyt sekä vangituista Tuomisen ja Kiven. Puheenjohtaja luki sitten välipäätöksen. Siinä ilmotettiin että hovioikeus keskeyttää jutun käsittelyn ja jatketaan sitä seuraavana p:nä klo 10 ap. Vapaalla jalalla olevien syytettyjen on silloin vangitsemisen uhalla ja kuulematta olevien todistajain noudon uhalla oltava tilaisuudessa läsnä. Seurasi sitten luettelo jo kuulusteltuina olleille todistajille määrätyistä todistajapalkkioista sekä lopuksi ilmoitus, että Turusta saavat nyt poistua todistajat Kuronen, Valo, Vinqvist, Böök, Paasivuori ja Nurminen. Sen sijaan eivät Jaakko Lehtinen ja Aino Järvinen saa vielä poistua Turusta.

Istunnon alkaessa elok. 10 p:nä kutsuttiin sisälle syytetty Hirvelä ja

todistaja, johtaja Emil Suortti,

Helsingistä. Todistaja oli kertonut tuntevansa Hirvelän samaksi mieheksi, joka oli häneltä tilannut kaksi moottorivenettä, ensimmäisen kolme vuotta sitten ja toisen 1926. Edelleen oli hän kertonut jonkun Johanssonnin tilanneen häneltä suuren moottoriveneen.

Hirvelä, joka oli käyttänyt nimeä Eskola, oli sanonut Johanssonin myyneen viimemainitun moottoriveneen kauppias Järviselle.

Puheenjohtajan kysyessä sanoi todistaja, ettei Hirvelä ollut mukana silloin, kun hän kävi tilaamassa mainitun veneen, vaan oli Johanson ollut silloin yksin. Kuulusteluissa oli näytetty todistajalle syytetyn valokuvaa, jolloin todistaja oli kieltänyt ettei se ole hänen mainitsemansa Johansson.

Puheenjohtaja kysyi Hirvelältä, onko hänellä jotain sanomista todistajan lausunnon johdosta.

Hirvelä: Siinä on rehellinen mies, joka asian puhuu niinkuin se on. Olisivatpa kaikki todistajat yhtä rehellisiä.

Sitten kutsuttiin Suortin tilalle

Maria Helminen,

kotoisin Viipurista. Todistaja oli kuulusteluissa kertonut nähneensä vuonna 1927 Hirvelän olleen Mölsällä, ja oli täällä silloin paljon muitakin vieraita, m.m. Rouhiainen sekä Gustafsson, Lamminen ja Stenius, jotka todistaja oli kuulusteluissa tuntenut hänelle näytetyistä kuvista.

Nyt väitti todistaja lausunnon oikeaksi, kun sensijaan Hirvelä kielsi koskaan käyneensä Mölsällä. Sanoi todistajan erehtyneen henkilön suhteen.

Puheenjohtajan kehoituksesta tuotiin sisälle myöskin syytetyt Mölsä ja Rouhiainen.

Vankilan vartija yrittää olla vaikuttava tekijä

Avustaja Salo viittasi tällöin syytetty Hirvelän luokseen tahtoen neuvotella hänen kanssaan jostakin asiaa koskevasta seikasta. Tällöin hyökkäsi taaempana seisonut vartija heidän väliinsä ja veti töykeästi Hirvelän pois avustajien pöydän luota.

Tuomari Salo nousi silloin ja meni syytetty Hirvelän luokse neuvottelemaan. Saloon ei vartija tohtinut käydä käsiksi. Niinpä sai neuvottelu tapahtua rauhassa.

Mölsä kielsi Hirvelän ja Rouhiaisen käyneen heillä. Samoin kielsi myöskin Rouhiainen, mutta todistaja pysyi yhä väitteessään.

Salo: Pyydän kysyttäväksi todistajalta, missä hän oli silloin kun hän nämä väittämänsä henkilöt Mölsällä näki.

Todistaja: Minä asun Nurmikadun 6:ssa ja Mölsä saman kadun 8:ssa ja näin nämä henkilöt oman taloni pihalta ja välillä olevan aidan yli.

Salo: Kun todistaja on kertonut tarkalleen päivänmääränkin kaksi vuotta sitten tapahtuneesta asiasta tuntuu epätodenmukaiselta muistaa tarkalleen näin vanhoja asioita. Todistus on liian tarkka ollakseen totta. Pyydän senvuoksi kysyttäväksi, miten mainittu päivä on pysynyt todistajan mielessä.

Puheenjohtaja: Se on todistajan asia. Mitä sellainen tähän kuuluu, jos todistaja kerran ottaa valalleen heidät sinä päivänä Mölsällä nähneensä.

Muiden lisäksi tuotiin nyt sisälle myöskin Gustafsson. Hänkin kielsi jyrkästi koskaan olleensa Mölsällä. Todistaja väitti yhä tuntevansa Gustafssonin samaksi mieheksi joka on käynyt Mölsällä hänen mainitsemanaan aikana.

Syytetty Mölsä kielsi näitä miehiä koskaan nähneensä, ja sanoi että syytetyistä ainoastaan Lauri Lamminen ja Stenius ovat olleet ja asuneet heillä, mutta nämäkin toisilla nimillä.

Gustafsson kysyi todistajalta, missä sellainen paikka on, koska todistaja väittää hänet sellaisessa paikassa nähneensä? Saatuansa puheenjohtajalta selityksen kysymykseensä, sanoi Gustafsson: Todistaja valehtelee.

Avustaja Salo piti edelleenkin mahdottomana, että todistaja tuntisi näin pitkän ajan jälkeen näin suuren määrän henkilöitä pelkältä näkemältä ja että sellaiseen muistamiseen tarvitaan muitakin syitä.

Todistaja selosti tällöin hänessä herättäneen ihmetystä sen, että Mölsällä kävi niin paljon vieraita ja sanoi sentähden epäillen tarkastelleensa siellä kävijöitä.

Salo pyysi kysyttäväksi todistajalta vielä oliko Mölsän talo pieni puutalo

Ei kuollut vieläkään köyhänä

Belgialainen rahamies Alfred Lövenstein, joka muutamia aikoja sitten putosi ilmalaivastaan Englannin kanaaliin ja josta muutamat saivat käsityksen, että kysymyksessä olisi ollut itsemurha, suurien rahamenetysten takia, on The Evening News lehden tiedonantojen mukaan jättänyt nyt omaisuuden, joka on laskettu 8,000,000 punnaksi, eli $40,000,000. Tämä hirveän suuri omaisuus tullaan jakamaan tasan lesken ja pojan välillä.

Sen lisäksi väittää mainittu lehti, että Lövenstein olisi kuolemansa edellisinä kolmena viikkona menettänyt 12 miljoonaa puntaa, joten edelleen on salaisuutena, oliko kuoleman syynä tapaturma, itsemurha, vaiko murha.

Missään tapauksessa ei lesken ole tarvis elämänhuolien alle painua, eikä pojan joutua harhailemaan, kuten tuhansien työtätekevän luokan poikien ja tyttärien. Elämän osuus on heille runsas, taaten toimeentulon huolettomana. Perintösumma takaisi elämänhuolista vapaan elämän tuhansillekin perheille, jos se tasan jaettaisiin.

Mistä on Lövenstein saanut tuollaisen huimaavan summan? Eikö siinä ole tuhansien äitien ja lapsien niukka osuus luisunut tuohon rahastoon, jolla sitten keinoteltiin ja huijattiin? Eikö sen keräämishistoria voisi kertoa äitien kyyneleistä, äitien joiden rinnoilla lapset nääntyvät nälkään silloin kuin heidän osuutensa virtasi Lövensteinin rahastoon?

Tuhannet työntekijät maalla ja kaupungeissa kuolevat puutteen ja kurjuuden ahdistamina, vaikka ovat ikänsä tehneet työtä. Mutta se onkin ollut rehellistä, eikä toisen osuuden riistämistä. Juuri Lövensteinin tapaiset ovat heidänkin työstään rikastuneet. Miten kauan sellainen jatkuu?

MIINA WALLIN

Keittokirjan

toinen painos on valmistunut

Ensimäinen painos tätä hyväksitunnettua keittokirjaa meni niin nopeasti kaupaksi, ettei kyllin ajoissa osattu ryhtyä uuden painoksen ottamiseen. Tästä syystä olemme joutuneet olemaan kuukausia ilman tätä paljon kysyttyä kirjaa. Nyt on kirjaa valmistunut senverran, että Vapaus saa ensihätään ainakin satakunta kappaletta. Lisää saadaan sitä mukaa kuin sitomosta ehditään valmistamaan. Tilauksia voidaan lähettää suoraan Vapauden pää- sekä sivukonttoreihin. Asiamiehet myöskin myyvät ja välittävät tätä keittokirjaa.

Keittokirjan hinta on edelleenkin $2.00 kappale.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, Ontario.

TOHTORI TOSSU on matkalla länsirannikolla. Tutustuakseen härmänkansan viimeisimpään taloudelliseen ja henkiseen kehitystasoon, päätti tohtorimme omin silmin käydä katsomassa ja koettamassa, että onhan sitä maailmaa saunanikkunan ulkopuolellakin. Tohtori Tossu on, kuten tiedämme, PUNIKIN kuuluisa apulaistoimittaja. Matkalle lähtiessään hän varotti Punikin konttorineitiä, että jos sillä aikaa kun hän on matkalla, päättyneitä Punikin tilauksia ei ole uudistettu, niin hän ei tule tuomaan yhtään kukkapuketta Californiasta eikä antamaan tälle neitille yhtään suukkoa.... suukaramellia.

ITKU EI AUTA MARKKINOILLA, ja senpätähden reilusti käännymmekin puoleenne sillä hurskaalla kehotuksella, että nyt alkaneen PUNIKIN syysryntäyksen aikana uudistaisitte katkenneen tilauksenne. Tossu sähkötti matkaltaan, että hän antaa sen kaaransa, jolla hän on liikkeellä, sille alueelle, jossa prosenteissa eniten lisääntyy Punikin tilaajamäärä. Toiseksi palkinnoksi hän lupasi tuoda nelikollisen itse onkimiaan Astorian lohia, ja kolmanneksi palkinnoksi lupasi hän sen koornipiippunsa, jolla hän polttelee reisullaan. Näitä alueita on: lännen valtiot, Dakotasta länteen; keskivaltiot, Dakotoista Ohioon; idän valtiot, Ohiosta Atlantiin; ja Canada. Missä ikään asuttekin, te autatte omaa aluettanne saamaan palkinnon, tilauksenne uudistamalla.

PALJONKO TÄSSÄ PURKISSA ON RAHAA?

SIINÄ ON ALLE $99.00, mutta kuinka paljon, kas sepä se on niksi. Kukaan ei tiedä oikeata summaa, vaan saa jokainen Punikin uusi tilaaja ja tilauksen uudistaja arvata. Siinä on dollarin, puolen dollarin, vartein, dimen, nikkelin ja sentin rahoja, vartin marjapullo täpötäynnä. Arvauksesta maksetaan seuraavat kolme palkintoa: I palkinto: kuka arvaa lähimmäs pullossa olevien rahojen kokonaissumman, saa niistä kaikki hopea- ja nikkelirahat; II palkinto: kuka sitä lähemmäs arvaa, saa kaikki kuparirahat; III palkinto: [illegible] tohtori Tossun lempitupakkaa. Jos palkinnon saaja olisi nainen, niin [illegible] hän lahjottaa tupakan hellulleen tai miehelleen.)

NYT KIIREESTI FYLLÄÄMÄÄN TILAUSKAAVAKETTA!

Tilauksen saa antaa lähimmälle asiamiehelle tai lähettää lähimpään lehtikonttoriin, taikka suoraan Tossun päähoviin. Tilaushinnat ovat ennestään tutut: $1.50 vuosi ja 90c puoli vuotta Yhdysvalloissa, ja Canadaan $1.75 ja $1.05.

TILAUSKAAVAKE

Heleijaa, "tohtori" Tossu! Varo sinä suututtamasta Sitä Punikin korjaa konttorineitiä! Tässä tulee nyt PUNIKIN uudistus, ja rahaa seuraa $.................. Lähettäkää sen edestä.

NIMI ....

OSOTE ....

VASTAUS RAHA-ARVOITUKSEEN

Purkissa on rahaa $..................

Toveruudella,

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Aino Järvinen.

Kuulustelupöytäkirjassa sanottiin, että kun Hanna Malm oli matkustanut pois Suomesta, oli todistaja ollut edelleen hänen kanssaan kirjevaihdossa, ja näitä kirjeitä oli välittänyt Jeppe-nimimerkkiä käyttänyt mies, jonka todistaja oli kuulusteluissa kertonut tuntevansa Hirveläksi.

Puheenjohtaja kysyi nyt, onko Hirvelä Jepen-nimeä käyttänyt mies.

Todistaja sanoi, ettei voi sitä varmasti sanoa, mutta kun puheenjohtaja tiukasti sanoi: Pysykää totuudessa, niin vastasi todistaja hätääntyneenä: Kyllä se on sama mies, mutta se on kovasti muuttunut.

Hirvelä: Mistä kohdasta minä olen muuttunut?

Puheenjohtaja: Mitäs me miesten kesken sellaisista pikkuseikoista huolimme, eivät ne suuria merkitse.

Hirvelä: Niin, mutta tässä on naisia mukana.

Sitten kutsuttiin Järvisen tilalle

Kalle Lehtinen.

Puheenjohtaja luki Lehtisen kuulustelupöytäkirjasta aivan samat kertomukset kun todistajan ollessa edellisenä päivänä Antton Järvisen kanssa vastakkain. Sen mukaan olisi myöskin Hirvelä ollut Pietarin kursseilla sekä Hanna Malmin järjestämässä saarikokouksessa. Lisäksi olisi todistajan pitänyt ilmoittaa, että Sörnäisten Rantatien 1:ssä olisi ollut salainen etappipaikka.

Kun puheenjohtaja kysyi todistajalta, onko näin, vastasi tämä: Saattaa olla, mutta tässä ilmenee väärin selostuksissa ja sanamuodoissa, jotka eivät pidä yhtä tapahtumain kulun kanssa.

Kun minua kuulusteltiin, oli valmis pöytäkirja, jossa mainittiin asiat niinkuin ne tässä nyt on sanottu.

Siellä on ollut joku henkilö, joka on ollut Pietarin kursseilla mukana ja on sitten tehnyt selvää näistä asioista. Onhan siellä, mitä minuun nähden tulee, paikkansa pitäviäkin kohtia, mutta en tiedä sitten, onko kuulusteluissa tapahtunut väärinkäsityksiä, mitä koskee Pietarsaaren miehen kursseilla oloa.

Puheenjohtaja: Oliko tämä mies kursseilla mukana?

Todistaja: On vaikea 8 vuoden kuluttua enää tuntea miestä.

Puheenjohtaja: Minä kysyn, oliko tämä mies kursseilla mukana?

Todistaja: En voi mennä varmasti sanomaan. Siitä on kulunut niin pitkä aika. 8 vuoden kuluessa mies muuttuu suuresti.

Puheenjohtaja: Oliko Esko-niminen mies kursseilla?

Todistaja: Oli siellä yksi iso mies.

Puheenjohtaja: Minä huomautan teille, että puhukaa totta,

sillä te olette hyvin lähellä joutua muiden joukkoon.

Todistaja: Kuinka vaan. Minä en kiellä yhtään mitään, herra tuomari, mutta siitä on kulunut jo niin pitkä aika, etten voi muistaa yksityistapauksia. Oli siellä yksi sellainen mies kursseilla.

Puheenjohtaja: Millä nimellä tätä miestä siellä kutsuttiin?

Todistaja: En voi muistaa, mutta ehkä se henkilö muistaa, jonka pöytäkirjan nojalla minua kuulusteltiin. Olen sanonut, että mahdollisesti on ollut, mutta en voi varmasti sanoa. Mitä sitten tulee saarikokouksiin, en tahdo sitä tyhjäksi tehdä. Olen ollut saaressa kokouksissa. Siellä on ollut miehiä muitakin, mutta en voi muistaa enää, keitä on ollut.

Puheenjohtaja: Oliko se suuri mies siellä saarikokouksessa?

Todistaja: Kyllä se oli siellä.

Puheenjohtajan ja todistajan keskustelua jatkui sitten vielä pitkälti näistä saarikokouksista ja Rantatien etappipaikasta, mutta todistaja ei voinut sanoa niistä mitään varmaa.

Lopuksi puheenjohtaja uudelleen varoitti todistajaa, että tämä asia on niin lähellä häntä, että hän vieläkin kehoittaa todistajaa pysymään totuudessa itsensä vuoksi, johon todistaja vastasi:

Kuinka vaan herra tuomari tahtoo.

Pyytäisin tämän päivän vielä lisättäväksi todistajapalkkiooni.

Seuraavina kutsuttiin sisälle syytetyt Latva ja Nissinen, sekä

todistaja Elli Maurlala,

Vaasasta. Kuulustelupöytäkirjan mukaan oli todistaja kertonut Nissisen tulleen hänen luokseen asumaan vuonna 1926 joittenkin tuttavien välityksellä. Nissinen oli nimekseen ilmoittanut Heikkilä ja oli hän asunut todistajan luona toista vuotta. Heikkilä oli ollut hiljainen ja siivo mies eikä hänen luonaan käynyt ketään vieraita. Todistaja ei ollut myöskään huomannut hänessä mitään epäilyttävää.

Puheenjohtajan kysyessä myönsi todistaja nyt Nissisen samaksi henkilöksi.

Lisäksi oli todistaja kertonut sisarensa ja Heikkilän olleen heillä samoihin aikoihin, mutta ei tietänyt, seurustelivatko nämä keskenänsä, paitsi että muisteli jonkun aivan viime päivinä hänelle sellaista kertoneen.

Syytetty Nissinen kielsi koskaan asuneensa todistajan luona.

Sen jälkeen kutsuttiin sisälle todistajan sisar

Anni Oksa.

Todistajan saavuttua pyysi avustaja Salo hänet jäävättäväksi sillä perusteella, että hän oli syytetyn morsian, minkä oli saanut tietää vasta sen jälkeen, kun todistajavalat oli tehty. Puheenjohtaja ei kuitenkaan ottanut jäävääämisvaatimusta huomioon, kun todistaja ilmoitti, ettei hän ole ollut vielä kihloissa syytetyn kanssa.

Todistaja oli kertonut kuulusteluissa, että hän viime aikoina oli seurustellut Heikkilän kanssa, kunnes tämä matkusti Vaasasta Helsinkiin. Sieltä oli saanut Heikkilältä kortin, jossa tämä kehoitti todistajaa saapumaan häntä tapaamaan pitkänäperjantaina 1927 Kuopioon, jonne oli sitten mennytkin. Matkalle lähtiessään oli todistaja saanut Latvalta kirjeen, jonka sanoi vieneensä Heikkilälle. Kuopiossa hän oli tavannut sopimusten mukaan sulhasensa, ja täällä heidät oli myöhemmin yhdessä pidätetty.

Myönsi nyt Nissisen olevan saman Heikkilän.

Nissinen sanoi todistajan kertomuksen muuten oikeaksi, mutta kielsi saaneensa häneltä mitään Latvan lähettämää kirjettä.

Latva kertoi, että hän oli lähettänyt mainitun kirjeen todistajan mukana Majaselle.

Uudelleen kysyttynä myönsi todistaja, ettei Latva kirjeen lähettäessään maininnut Nissisen nimeä, vaan oli käskenyt viedä sen kaverille, ja oli todistaja siitä itse päätellyt Latvan tarkoittaneen sillä Nissistä.

Seuraavana alettiin kuulustella

todistaja A. Jouppia,

kotoisin Jalasjärveltä. Jouppi oli kuulusteluissa kertonut pitkät historiat Latvan ja Nissisen toimista Vaasassa ja sen läheisellä maaseudulla ja oli väittänyt näiden perustaneen Jalasjärvelle alasolun, jonka alajäseniksi määrättiin todistajan lisäksi joku Savikangas. Sen jälkeen oli todistaja kertonut usein käyneensä salaisissa kokouksissa Vaasassa ja olleensa siellä tekemisissä Latvan ja Nissisen kanssa, ottaen näiltä salaista kirjallisuutta levittääkseen. Pitkässä kuulustelupöytäkirjassa oli kerrottu äärettömän paljon seikkaperäisiä yksityiskohtia, m. m., että syytetyt Latva ja Nissinen olivat opettaneet Savikankaan tytölle vallankumouslauluja ja että todistajalle oli annettu tunnuksena: Eläköön Lenin 120 ja Leninismi, sekä Savikankaalle: Taistelu kutsuu 25, niin kutsuu. Nissisen selostukset Neuvosto-Venäjän puutavarakaupoista ja siirtomaakysymyksistä, että Latva oli kehoittanut todistajan menemään välttelemään Penttalan kanssa jossakin kokouksessa, johon todistaja oli kuitenkin pitänyt itsensä kykenemättömänä, jne.

Lopuksi oli todistaja kertonut olleensa mukana Vaasan PAK:in kokouksessa, jossa Latva oli vaatinut häntä eroitettavaksi puolueesta. Latva oli esittänyt häntä vastaan syytöksinä m.m., että todistaja oli väärin käyttänyt järjestöjen varoja ja että hän oli ryhtynyt ohranan kätyriksi, mikä kronikka päättyi siihen, että todistaja sitten Latvan vaatimuksesta erotettiin SKP:sta.

Kun puheenjohtaja kysyi Latvalta, mitä hänellä on tämän kaiken johdosta sanottavansa, vastasi Latva: Sanon vaan, että mies on suuri lurjus. Sitä osoittaa hänen omakin selostuksensa. Siitä nimittäin ilmenee, että hän on kavaltanut järjestöjen varoja, joka on riittävä osoitus miehen lurjusmaisuudesta.

Puheenjohtaja teki sitten saman kysymyksen Nissiselle.

Nissinen: Yhdyn täydelleen syytetty Latvan lausuntoon todistajan lurjusmaisuudesta. En tunne tätä miestä ensinkään, enkä ole häntä koskaan nähnyt.

vai oliko se suuri kivitalo, jossa asuu samassa useampia perheitä?

Puheenjohtaja ei suostunut tekemään sellaista kysymystä, sanoen sen olevan vain asian sotkemista.

Salo huomautti, että kyllä sillä on tähän asiaan merkitystä, sillä jos samassa rapussa asuu useampia perheitä, niin todistaja ei tietenkään voi nähdä, missä perheessä nämä henkilöt ovat käyneet. Ei suinkaan hän voi seinien läpi nähdä.

Tällöin todistaja sanoi, että talo on pieni puutalo ja että siinä on vain yksi rappu.

Puheenjohtaja [illegible] saivat muut poistua paitsi Hirvelä ja todistaja, jo syytetty Koivisto.

Seuraavina kutsuttiin

todistaja Maria Helmisen

kanssa kuultaviksi syytetyt Hirvelä ja Koivisto. Kun todistaja oli kertonut nähneensä Koiviston olleen Mölsän pihalla kahvia juomassa, sanoi hän tapahtuneen [illegible], että hän oli vertaillut Mölsän ja [illegible] toisiinsa. Lisäksi oli todistaja sanonut tarkkailleensä sen, että Mölsällä käyneitä henkilöitä, sillä ne liikkuivat hänen mielestään salaperäisiä kuin varkaat.

Puheenjohtajan kysyessä kielsi Koivisto olleensa koskaan Mölsän puutarhassa kahvilla ja väitti, ettei todistaja ollut kuulusteluissa tuntenut häntä, vaan oli sanonut [illegible] epäillessään [illegible].

Salo: Minussa vakautuu yhä varmemmaksi käsitys, ettei tämän todistajan lausuntoja voida ottaa täydestä jo aikaisemmin mainitsemistani syistä. Sitäpaitsi on hän näyttänyt sellaista sopimattomia sanoja: mainitsenyt tästä samoista henkilöistä [illegible].

Sen jälkeen saivat muut poistua paitsi Hirvelä, ja hänen kanssaan kuultavaksi kutsuttiin nyt kauppiaan vaimo

Timminsin uutisia

SOLU NO. 1 B.

Koska aniharvoin näkee kirjoituksia lehtemme palstoilla, varsinkin solujen kirjeenvaihtajat ovat laiminlyöneet tehtävänsä, niin päätimme katkaista äänettömyyden ja päätimme velvoittaa jokaista solun jäsentä kirjoittamaan joku pätkä edes kerran kuukaudessa Vapauteen ja niin ollen jouduin minä ensimäisenä näitä rivejä töhertelemään.

Omasta puolestani toivon, että tämä päätös pannaan myöskin käytäntöön, ettei se jää vain paperille tyhjänä nollana, vaan että kaikki yhdessä koetamme tehdä parhaamme yhteisen asian eteenpäin viemiseksi.

Kokouksia olemme pitäneet joka toinen keskiviikko ja osanotto kokouksiin on ollut kokolailla runsas, varsinkin talven aikana; kesällä se on ollut vähän laimeampaa. Syy siihen on siinä, koska kesää täällä pohjolassa ei ole juuri ollenkaan ja ne aniharvat päivät jolloin olemme aurinkoa nähneet, olemme me kuivettuneet mainarit ottaneet tarkasti nahkaamme paahtaessa ja luitamme oikoessa, säilyttääksemme senkin vähäisen fyysillisen elinvoiman joka meissä vielä on jälellä. Mutta siitä huolimatta olemme kokouksissamme keskustelleet päivän tärkeimpiä kysymyksiä ja tehty myöskin päätöksiä. Keskustelu on ollut kokolailla vilkasta.

Kaupungin keskuskomitea on päättänyt kokouksessaan, että lähetetään edustaja yhteiseen union kokoukseen, joka pidetään Torontossa lähitulevaisuudessa. Ja ukrainalaiset toverit ovat veroittaneet jäseniään yhdellä dollarilla matkakulujen peittämiseksi. Meidän suomalaisten asia on vielä hiukan ristiriidassa millä tavalla rahat kerätään. Yhteinen suomalaisten solujen kokous ensi sunnuntaina tulee sen asian päättämään.

Lopuksi toivon hauskaa syksyä kaikille raatajatovereille ja myöskin että yhä innokkaammin otamme osaa siihen työhön jossa meillä on jo varma pohja laskettu ja joka kerran meidät voittoon vie.

Toveruudella, T. T—ä.

Eri paikkakunnilta

Quibell, Ont.

Kyllähän on kummallinen kylä tämä Quibell, kun täältä ei näe koskaan kirjoituksia sanomalehtien palstoilla, ei vaikka suurennuslasilla kuinka tarkaan katselisi. Vaan eipä ihmekään, sillä täällä ei ole minkäänlaista toimintaa, josta voisi mitään hyvää kirjoittaa. Ja huonoja puolia ei saa ilmaista, vaikka ne kuinka tosia olisi, siitä teosta saa nimettömiä uhkauskirjeitä.

Niin, toimintaa ei ole ollenkaan. Toissa keväänä valittiin jonkinlainen kyläkomiteakin huvien toimeenpanoa varten, mutta niin on sekin rauennut kuin nukkuneen rukous. Ei ole sitten viimeisen työpäivän sen toimesta mitään huveja ollut. Keväällä olivat toimessa pannakseen toimeen vappujuhlat, vaan ei siitäkään tullut sen valmiimpaa. Sen kokoukset kuuluivat olleen laittomia ja salaisia, kuten eräiden henkilöiden taholta on tahdottu sanoa.

Vaikka mitään toimintaa ei ole ollut olemassa, on sentään huvien kaipuu ajanut toimeenpanemaan jonkinlaisia iltaman tapaisia, tai oikeammin tansseja. Joku kysäsee soittajan, toinen raapustelee ilmoitukset ja niin on "juhlat" valmiit ja tanssihaluiset saavat tyydyttää suurinta huvinälkäänsä.

Muille markkinoille onneansa koettamaan on täältä lähtenyt Mrs. ja Mr. J. Majanen tyttärineen. Lykkyä tykö vain, että löytäisivät turvallisemman paikan kuin mitä tämä paikka heille oli.

Tavallista ankarampi ukonilma riehui tälläkin paikkakunnalla v.k. 30 p:nä, koskapa se teki pientä pahaakin, jota se ei ennen ole täällä tehnyt. Se kaateli aitoja, heinäkasoja ja ulkohuoneita. Asemalla oli eräästä kaupasta särkenyt ikkunat ja Mäen saunasta ottanut katon muutaman hirsikerroksen kanssa ja kiidättänyt sen metsään, laittaen sen sinne hulskin haiskin.

Mustikkaharvesti on ollut kovassa käynnissä nykyään ja siinä tahtoo aina lomasta tulla pieniä riitaisuuksiakin, kun toiset tuppaa menemään toisten alueelle ja siitä eivät omistajat tykkää. Sillä jokainen pitää lujasti pyhästä omistusoikeudesta kiinni. No niin. Hauskaa kesän loppua ja kestävyyttä luokkataistelussa raatajatovereille toivoo tämän töhertäjä.

Mikä on TASS

Tässä otsikkona oleva sana on hyvin tunnettu kaikille sanomalehtien lukijoille. Kaikille ei kuitenkaan ole lähemmin tunnettua mikä "Tass" oikeastaan on.

TASS on Neuvostoliiton Kansankomissarien neuvoston yhteyteen muodostettu tiedostuslaitos. Käytännössä oleva nimi on lyhennys varsinaisen nimen sanojen alkukirjaimista (-Telegrafnoe Agenstvo Sovetskogo Sojusa).

TASS on yli maapallon toimintansa ulottanut laitos. Sen edustajia on kaikissa maanosissa. Missä tahansa on ihmiselämää, sinne ulottuu TASS:in tiedotuselinten toiminta. Kaikkialla sen edustajat seuraavat asioita ja tapahtumia, joita välittävät niistä tietoja radion ja sähkölennättimen avulla.

TASS:in toimintaverkon keskus sijaitsee Moskovassa Armjanin ja Pokrovin katujen kulmauksessa. Talo ei näköjään ole taval. taloja erikoisempi. Katolla vain on tiheä ryhmä rautalankoja, mutta eivät nekään sellaisinaan suurkaupungissa huomiota kiinnitä. Ulkopuolella kulkija ei tiedä mitä sisällä toimitaan. Täällä kuitenkin yhtyvät ympäri maapallon ulottuvat TASS:in langat. Tänne saapuvat tiedot Neuvostoliiton syrjäisimmiltäkin kulmilta sekä valtamerien takaisiltakin kolkilta. Saapuvat nopeasti ja lähetetään nopeasti heti kun ovat järjestetyt ja tarkistetut.

TASS:in huoneuston teknillisessä osastossa kuuluu yhtämittaisesti kirjoituskoneitten nakutus, konekirjoittajat eivät jouda toimettomiksi. Eräistä koneista valuu keskeymättä numerokirjoituksella varustettua nauhaa. Väliin leimahtaa joku merkkiä antava lamppu. Kuuluu helähdyksiä. Toimii pieniä vastaanottokoneita, jotka eivät tarvitse konekirjoittajaa. Kirjakkeet liikkuvat itsekseen, niitä panee liikkeelle sähkö. Leningradin, Harkovin, Nishni-Novgrorodin ym. sanomalehdissä juuri ilmestyneet tiedot ovat samalla hetkellä Moskovassa sekä päinvastoin. Näitten koneitten välityksellä on myöskin järjestetty suoranainen yhteys Moskovan lehtien ja laitoksen keskuksen kanssa. Humu ja häärinä täällä, tietojen välityksen keskuksessa, ei kuitenkaan ole mielivaltaista, kaikki toiminta tapahtuu ankaran järjestyksen alaisena.

Teknillisellä osastolla kiidätetään tiedot toimittajien huoneisiin. Huolellisen korjauksen jälkeen ne lähetetään eri teitä julkisuuteen saatettavaksi. Välitysosastolla vallitsee kuumeentapainen kiire, sillä tiedotukset eli bulletinit lähetetään 3—4 kertaa vuorokaudessa.

Teknillisen osaston vierellä ovat uutisten ja tietojen hankkijain n.s. reportterien huoneet. Reportterit sanelevat saamansa tiedot viipymättä konekirjoittajille. Reportteri saa "päivän teeman" aamulla ja samalla alkaa tietojen etsintä, reportteri on ihmistoiminnan nopeudessa voittamaton. Missä hän päivän kuluessa ei ehtisi olla!

Huoneuston yhteydessä on muusta hälmusta vapaampi huone, TASS:n radiopuhelin. Tästä huoneesta kuuluu useita kertoja vuorokaudessa metallikirkas ääni, joka on kaikkialla hyvin tunnettu radiovastaanottajien kautta ja jonka alkusanat ovat yhtä tunnetut: "Puhuu... radio... asema... TASS.... uutisia...." j.n.e.

TASS:in huoneuston alimmassa keskuksessa on kuvain välitysosasto n.s. Press-klishe, joka varustaa kuvilla sanomalehtiä ja julkaisuja. Kuvia saapuu postitse sadottain joka päivä. Niitä hankkivat TASS:n asiamiehet.

Kuten sanottu, ulottuu TASS:in toiminta ympäri maapallon. Toiminta ei ole vain uutisten hankintaa. Ulkomaille lähetetään myös tiedonantoja, joista rajantakaiset sanomalehdet voivat saada oikeita tietoja Neuvostoliiton oloista ja asioista. Tällaisia tiedonantoja lähetetään sekä postin että lennättimen välityksellä.

TASS:in toiminta koskettaa mitä aloja tahansa. Kauppaelämässäkin sitä tarvitaan. Se tiedottaa maailmanmarkkinain hinnoista ja hinnoitteluista, yleensä markkinain tilasta.

Jos TASS:in jättiläismäinen toiminta koneisto hetkeksi pysähtyisi, niin pysähtyisi myös nykyinen nopeasti toimiva ja kiinteä tiedotusyhteys monilla aloilla. Neuvostoliittommekin osottautuisi olevan muusta maailmasta eristettynä.

Porvarillisen maailman valhe- ja parjaustulvan virratessa Neuvostoliiton ympärillä ja sitä vastaan TASS:n langat ja koneet toimivat väsymättä ja välittävät maailmalle oikeita tietoja asioista täällä.

Porvarit, sosdemit ja "Krasin"

"Krasinia" odotetaan Göteborgiin korjattavaksi. Laivan oivallinen pelastustoiminta fascismin suuruudenhulluuden uhrien parissa on saanut osakseen jopa porvarillisenkin maailman kunnioituksen. Niinpä kirjoittaa göteborgilainen porvarislehti odotetun laivavierailun johdosta, että kun venäläiset matruusit olivat viime kerralla vierailemassa Göteborgissa, otettiin heidät jossakin määrin kylmästi vastaan. Mutta kun heihin totuttiin, alettiin heitä arvostella enemmän yleisinhimillisesti. Lasten kera kisailevat nuoret matruusit osoittautuivat erittäin sympaattisiksi. "Kappale kansainvihaa suli seuratessa venäläistä matruusia, joka näytti taitoaan joillekin lapsille ja nauroi sydämellisesti kun lapsetkin nauroivat. Saatiin näkyviin oleellinen, inhimillinen, minkä niin usein kaihtaa puolueiden ja valtioiden välinen vihamielisyys." Ja lehti jatkaa:

"Kaikkein merkillisintä on myötätunnonlaine, joka paraikaa kohahtaa venäläisiä kohti... Heissä on tähän asti nähty vain bolshevikkejä. Krasinin kauniiden pelastustoimien jälkeen Huippuvuorilla on heitä alettu silmäillä myös ihmisinä, jopa hyvinä ihmisinä. Tällä saattaa olla suuri merkitys tulevaisuuden suhteihin. Krasinin suorittaman inhimillisen teon johdosta on politiikka asetettu takalistolle, on suoritettu kansainvälisen solidaarisuuden teko, ja tälle solidaarisuudelle on rakennettava edelleen, kirjoitetaan ranskalaisessa lehdessä, joka on ehkä ollut eniten venäläisvastainen."

Kun Göteborgista ehkä tulee ensimäinen kaupunki, joka saa kohdata Krasinin suuren uroteon jälkeen, niin on lehdestä luonnollista, että "kaupungin kansalaiset, miehet ja naiset, ottavat sen suurella sydämellisyydellä vastaan."

Näin porvarillinen lehti, joka jatkaa edelleenkin samaan tyyliin.

Mutta entä Göteborgin sosialidemokraatit?

Joka on tutustunut porvariston käsityskantaan asiassa ei voi olla ällistymättä, kun kuulee, että kaupungin valtuuston puheenjohtaja, valtuuston, missä työläisillä on enemmistö, sosialidemokraatti Malte Jacobsson on päättänyt, että Göteborgissa ei järjestetä mitään virallista vastaanottoa.

Valtuuston ja sen puheenjohtajan kanta ei ole ällistyttämättä "Västsvenska Kuriren"-lehteäkään, joka huomauttaa, että "risteilijöitä ja niiden upseereja ottavat sosialidemokraatit vastaan, he tervehtivät Mannerheimia tämän saapuessa, mutta ovat haluttomia kunnioittamaan kunniallista rauhallista urotekoa."

Edelläolevasta havaitaan siis, että kunniallisilla porvareilla saattaa vielä joskus olla valoisat hetkensä, mutta sosdem johtajilla — ei enää milloinkaan. Porvariston edes toisinaan tuomitessa työväenmaata suoritustensa mukaan, luutuu sosialidemokratia villissä vihassaan. Siinä ei ole mitään lieventävää piirrettä, koska sen kauna ei johdu tietämättömyydestä, vaan on tietoista, häijyn tahdon aikaansaannosta.

Kuten tunnettua, meneekin "Krasin" Stavangeriin Norjassa.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA
Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottava rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

EKSYNEITÄ

UUSI KIRJATEOS ILMESTYNYT

Eksyneitä on kirja, jonka on kirjoittanut Toverin toimittaja A. N. Koskela. A. N. Koskela on jo entisestään tuttu monille lukijoille, sillä hän on kirjoitellut jo useampien vuosien, voimmepa sanoa kymmenien vuosien aikana työväen julkaisuihin ja sanomalehtiin.

Kirjansa aiheeksi on tov. Koskela ottanut nykypäiväiset virtaukset työläisten omasta keskuudesta. Eri henkilöt, jotka esittävät ihmisluonteita ja heidän erilaisia harrastuksiaan ja eri suunnille kallistumisiaan, tuntuvat kirjaa lukiessa elävästä elämästä otetuilta. Niinpä kirjassa kuvataan osastojemme näyttämöillä toimineita ja vielä nykyäänkin toimivia henkilöitä. Samoin poortitaloissa tavallisesti majailevia tahi yksinään asuvia vanhoja poikia ja heidän elämän "arkuuttaan". Kirjan päähenkilöinä esiintyy pikkuporvarillisuudelle antautuva entinen puutyömies, nykyinen kauppias Neva ja hänen vaimonsa Hulda, joka myöhemmin eroaa kauppiaastaan. Vielä esiintyy kirjassa sellaisiakin henkilöitä ja ihmistyyppejä, jotka ottavat elämän kokonaan kevyeltä kannalta ja tekevät elämänsä oluen keitolla ja väkevämpienkin aineiden myynnillä.

Paitsi edellä lueteltuja luonnekuvauksia löytyy kirjassa hyvä annos tervettä elämän filosofiaa.

Tämä kirja on niitä kirjoja, joka osaltaan täyttää aukon meikäläishenkisessä nykyaikaisessa romaanikirjallisuudessamme. Siksi onkin kirja yksi niitä kirjoja, joita toivoisimme enempi ilmestyvän ja on se sellaisenaan ilolla tervehdittävä.

Kirjassa on 177 sivua.

Kaksivärisen kansikuvan on piirtänyt tunnettu taiteilijamme K. A. Suvanto.

Kirjan hinta on 60 senttiä.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Mukana seuraa $.................., jolla lähettäkää .... kpl. "EKSYNEITÄ".

Nimi ....

Osote ....

....

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja jatkuvista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

STAR CAFE VIIHTYISÄN PUHdas ruokala. Ruokaa annoksittain. Huoneita vuorokausi- ja viikkomaksuilla. Virvokkeita saatavana. Star Cafe, Elm St. Aug. Annala. (TM

PORT ARTHUR, ONT.

AARNION LIHAKAUPPA 817 BAY Street. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. — Puhelin 1724 N. — J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

VIKKI SEIKKULAN KUORMA-auto. Erikoishinnat pidemmille matkoille. 218 S. Court St., puhelin 2322N. (P

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 818 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 246 Bay St. E. Suksi ja Wm. Suvanne.

NARVASEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson Street. Puhelin 1185 S.

TORONTO, ONT.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana 12 Widmer St., Toronto, Ont. Tilda Kulju. (190)

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä, Timmins. (M)

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins, Ontario. (M)

WINNIPEG, MAN.

UUSI MATKAILIJA KOTI, W. Kokkola, 367 Elgin Ave., Winnipeg, Man. (188)

J. A. Erickson

SUOMALAINEN ASIOITSIA

tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M

Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

KISAN JOHTOKUNTA

Kisan johtokunnan kokous pidetään tänä-iltana kello 7 Liberty-haalilla. Jokaisen tultava täsmälleen!

S. J. SUDBURYN OSASTON

johtokunnan kokous pidetään maanantaina, t.k. 27 pnä kello 8 illalla Liberty-haalilla, siis tänään.

TOVERI PERTTULA KUOLLUT

Toveri Eino Perttula kuoli täkäläisellä sairaalalla viime lauantai-illalla verenmyrkytykseen, oltuaan sairaalalla perjantai-aamusta saakka. Hän oli saanut Incon Frood-kaivannossa työskennellessään naarmun, josta kehittyi verenmyrkytys. Toveri Perttula oli tunnettu poikatalon miesten keskuudessa, ollen m.m. kommunistipuolueen jäsen.

Taasen yksi uhri lisää Incon alttarille!

SOTAISAT HÄÄT KELLY LAKELLA

Viime lauantai-illalla Kelly Lakella vietetyissä häissä ryhtyivät häävieraat tappelemaan sillä seurauksella että Copper Cliffin poliisi, joka kutsuttiin paikalle vei huostaansa 10 häävierasta. Näistä kaksi tuomittiin tänään Copper Cliffin poliisioikeudessa seitsemän päivän vankeusrangaistukseen kumpikin autonajamisesta päihtyneessä tilassa.

Tapahtuman huvittavana jälkinäytöksenä on se että huhupuheiden mukaan jotkut poliisivirkailijat olivat ottaneet vangittujen miesten auton, jossa oli ollut jonkun verran väkijuomia, ja lähteneet ajamaan Soon tietä myöten. Noin pari mailia kuljettuaan olivat he olleet ojassa useampia kertoja peräkkäin, erään suomalaisen pojan täytyessä auttaa heitä ylös sieltä.

TYÖ

Kaikki ihmistoiminta on kyllä vississä merkityksessä "työtä", mutta varsinaisella työllä ymmärrämme sitä toimintaa, jota suoritetaan ansiotyönä, palkkatyönä, leipätyönä. On ihmisiä jotka työkseen huvittelevat ja hurjistelevat, vieläpä aivan uuvuksiin astikin. Joidenkin elämä kuluu kokonaan omaisuutensa laskemiseen ja valvomiseen. Yksi osa elää pelkällä keinottelulla ja toisten petkuttamisella. Näiden ihmisten toimintaa emme suinkaan voi kutsua työnteoksi, vaikka se saattaakin rasittaa heidän sekä aivojaan että lihaksiaan ja tuottaa heille ja heidän perillisilleen sievoisen omaisuuden. Suurin osa ihmisistä kuitenkin tekee säännöllisesti luovaa työtä, mutta melkein poikkeuksetta nälkäpalkalla. Heidän toimintansa on työntekoa, uusia arvoja luovaa työtä, tehkööttpä he sitten sitä joko aivoillaan tai lihaksillaan, tahi niinkuin useimmissa tapauksissa on laita, molemmilla. Heitä kutsutaan tekojensa mukaan työnraatajiksi, asemansa vuoksi palkkaorjiksi ja köyhyytensä tähden proletaareiksi.

Mutta työtäkin on kahdenlaista: On hyödyllistä työtä ja vahingollista työtä. On rakentavaa työtä ja hävittävää työtä. On kunniallista työtä ja häpeällistä työtä. Hyödyllisintä on se työ, joka eniten rikastuttaa ihmiskuntaa ja tekee sen onnellisemmaksi. Rakentavaa työtä on se, joka luo uusia arvoja enemmän kuin luomisessaan kuluttaa. Ja kunniallisinta se työ, jota ei orjuudella ja väkivallalla, vaan ilolla ja rakkaudella suoritetaan. Se on vapaa, luomisen intoa uhkuva, yhä täydellisempään pyrkivä työ. Sille työlle haluaisin minä uhrini antaa, sille juhlani juhlia ja sille virteni virittää. Sen työn suorittajan jalot kasvot haluaisin marmoriin veistää, hänen nimensä haluaisin ikuisiksi ajoiksi kallion seinämiin piirtää ja hänen päänsä tahtoisin laakeriseppeleellä kruunata.

Mutta orjuudesta vapaata, onnen täyteistä, toimintatarmoista työtä ei ole. Näen vain savuavia myrkyllisiä hiidenkattiloita, joiden mustissa komeroissa liikkuu laihoja kuolemankeltaisia ihmisolentoja. Näen likaisia ja rumia työläishökkeleitä. Näen elottomin ilmein lastansa imettäviä äitejä ja kitukoivujen tavoin kasvavia ihmistaimia. Näen ihmiskunnan jaloimpien seisovan käsiraudat käsissä ja kuulen heidän huutonsa ristikkojen takaa. Näen melkein vielä savuavia raunioita, näen silvottuja ihmisiä, kuulen tykkien jyskeen ja tunnen ruudin hajun ilmassa.

Ihmiskunta on sairas. Kapitalismin kyy on sitä purrut. Yhteiskunta on kelvoton lasaretti. Puoskareita on paljon, mutta parantumisen taito on huono. Parantumattomat saastuttavat ympäristönsä ja aniharva uskoo parempaan.

Jotain olisi kuitenkin tehtävä. Olisi jo korkea aika astua todellisen toiminnan tielle ennenkuin kaikki on luhistunut kokoon. On käytävä käsiksi taudin oikeaan syyhyn, kapitalismiin. Tuhoa tuottavasta keinottelusta, koron kiskonnasta ja kaikesta ansiottoman voiton tavoittelusta on kertakaikkiaan tehtävä loppu. Miljoonat petetyt palkkaorjat, työnraatajaproletaarit on saatava käsittämään oma asemansa, arvonsa ja voimansa. Vain työn jättiläinen itse voi vapauttaa itsensä. Ehtona on vain, että käsi känsäinen solmii veljessiteen, toisen nyrkkiin pusertaa ja tahtoo poistaa ikeen.

Ken siis uskoo vapauden ja oikeuden voittoon, hän veljet vierellensä käy juhlimaan aatteenahjosta nousevaa vapaata luovaa kätten- ja hengen työtä.

Ilmari Seppo.

YLEISIÄ UUTISIA

Greater Rockford on edelleenkin kateissa

Lentokoneen miehistöltä saaduiksi ilmotetut radiotiedotukset epäillään törkeäksi petokseksi

MONTREAL, elok. 25. — Lauantai-iltaan mennessä ei ole saatu mitään luotettavia tietoja Cochranesta viikko takaperin Mount Evansiin Gröönlantiin lähteneestä Greater Rockford lentokoneesta, joka oli matkalla Yhdysvalloista Ruotsiin.

Viikon kuluessa saadut radiotiedotukset, jotka oletetaan lähetetyn lentäjien toimesta, väitetään radioasiantuntijain keskuudessa törkeäksi petokseksi.

Newyorkilainen radioamatööri Palmer väittää myöskin saaneensa radiosanoman lentäjiltä. Siinä ilmotetaan lentäjien olevan eräällä saarella noin 50 mailin etäisyydessä pohjoseen Newfoundlandista ja pyytäen apua ilmottavat muonan olevan vähissä.

Newfoundlandista ilmotetaan, että vaikka kaikki radiokoneet ovat olleet vartiossa, niin ei kadoksissa olevilta lentäjiltä ole saatu mitään tietoja.

Chicagosta ilmotetaan myöskin saaduun lentäjiltä radiosanoman, missä annetaan samat tiedot kuin New Yorkissa saadussa tiedotuksessa ja lisäksi sen, että heidät voidaan pelastaa ainoastaan laivan avulla.

VEHKEILEVIÄ MUNKKIA JA NUNNIA KARKOITETTU SIPERIAAN

Riika, Latvia, elok. 25. — "Pravdan" tiedon mukaan on 200 munkkia ja nunnaa 14:sta luostarista ja konventista karkoitettu Kalugan ja Tulan kuvernementeista Siperiaan sen johdosta, että ovat koettaneet estää näiden laitosten lakkauttamista ja piilotelleet luostareiden omaisuutta.

Vancouver, B. C. — British Columbia Electric Company on ilmottanut, että sen katuvaunuissa ei kuljeteta henkilöitä, jotka ovat pukeutuneet ainoastaan uimapukuihin.

Tilatkaa Punikki

(Hyväntuulen orgaani)

Tohtori Tossu, Punikin kuuluisa aputoimittaja, on lännenmatkalla ja tulee sanoilla ja kuvilla hauskuuttamaan Punikin lukijakuntaa. Nauru ja hyvätuuli pitentävät ikää. Punikin lukemisesta on huvia ja oppia. Sallikaa itsellenne tämä nautinto. Punikki ilmestyykin nyt laajempana kuin ennen, mutta tilaushinta on silti sama, $1.75 vuosi, $1.05 puoli vuotta. Joka mies ja nainen Punikin tilaajaksi! Tilauksen voi tehdä tälläkin kaavakkeella, jos asiamiestä ei satu olemaan ympärillä.

Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Tämä on PUNIKIN tilaus. Saapasrahaksi seuraa

$———. Lähettäkää tällä osotteella: (T

Nimi ....

Osote ....

....

PARAS JAUHO
kaikkiin leivoksiinne

Te voitte parantaa leipomistanne, jos käytätte

OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD FLOUR

Tehty Canadan parhaasta nisusta. Ogilvie's Royal Household on Canadan paras jauho.

Ogilvie Flour Mills Co, Ltd.
WINNIPEG MAN.

Maitoliike myytävänä

Maidon myynti 260—300 quarttiin päivässä. Paikallinen hinta 18c qt. Maidon kysyntä on suuri. Lehmiä 20 kpl. ja ovat ne kaikki vapaat tuberkelista, sillä tarkastus on hiljattain tehty.

Matti Allen,
Kirkland Lake, Ont. Box 484. (184

P. MORRISON
AUTOJEN MYYJÄ
ELM ST. — Autotalli lähellä C. P. R:n asemaa. — SUDBURY
STUDEBAKER — PONTIAC AUTOJA
J. V. Venhola, suom. myyjä
Erikoisen hyviä taattuja, käytettyjä autoja kohtuhinnoilla.

CANADIAN PACIFIC Sailings to EUROPE

Cherbourg, Antwerp, Hamburg, Cobh, Southampton, Liverpool, Glasgow, Belfast

Cherbourgiin—Southamptoniin

Elok. 29	Syysk. 19	Empress of France
Elok. 29	Syysk. 26	Montrose
Syysk. 1	Syysk. 29	Montnairn
Syysk. 5	Syysk. 26	Empress of Scotland
Syysk. 12	Lokak. 10	Metagama
Syysk. 12	Lokak. 3	Empress of Australia
Syysk. 15	Lokak. 13	Montroyal

Glasgowiin—Belfastiin

Elok. 27	Syysk. 20	Melita
Elok. 31	Syysk. 28	Montcalm
Syysk. 6	Lokak. 4	Minnedosa

Liverpooliin

Elok. 31	Syysk. 28	Montcalm
Syysk 7	Lokak. 5	Duchess of Bedford
Syysk. 14	Lokak. 12	Montclare
Syysk. 21	Lokak. 19	Duchess of Atholl

Antwerpiin

Elok. 29	Syysk. 26	Montrose
Syysk. 12	Lokak. 10	Metgama

Hampuriin

Syysk. 1	Syysk. 29	Montnairn
Syysk. 15	Lokak. 13	Montcalm

Empressit, Montroyal ja Montnairn lähtevät Quebecista, kaikki toiset laivat lähtevät Montrealista.

Lähempiä tietoja halutessa kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai

C. H. WHITE, Dist. Pass. Agent, C. P. R. North Bay

WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietooni missä nykyisin vaeltaa tuttavani Väinö Ylimäenpää, kotoisin Kuortaneelta, Vaasan läänistä. Oleppa hyvä ja heitä kirjeellä.

John Mäenpää.

Box 87, Creighton Mine, Ont. (186)

Farmi myydään

Long Laken tien risteyksessä halvalla. Hinta $250,000 (kaksisataa viisikymmentä tuhatta dollaria. Rahat käteen.

E. LANTTO,
Box 1758
Sudbury, Ont., Canada.

ELGIN LUNCH
Ruokaa aterioittain joka aika.
Huoneita viikko- ja vuorokausimaksuilla
J. LAITILA
12 Elgin St. — Phone 2141
Sudbury, Ont.

KIPU RINNAN ALLA

ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja kylkiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

Tämä tauti on hyvin yleinen kansamme keskuudessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihtelevat, että monikin luulee itseään vaivaavan sydän-, keuhko- t. m. taudin, vaikka se johtuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo lääkkeestä:

Lawler, Minn.

Mr. P. A. Lignell.

Tellltä tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen taas terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.

Kunnioit., Daniel Kalliomäki.

Täydelliseen hoitoon kuuluu suuri pullo lääkettä, pulveria ja pillerlä sisällisesti nautittavia, täysi kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250, lähetetään postissa postikulut suoritettuna $2.50.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, valkosta ja mustalaisväriä sekä auringon paahtuma punaa, puikko .... [illegible]
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta .... [illegible]
Steinin Cold Cream .... [illegible]
Partaliimaa .... [illegible]
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym. .... [illegible]
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää .... [illegible]
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä .... [illegible]
Nenäkittiä .... [illegible]
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria .... [illegible]
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi .... [illegible]

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

Aaron Linder

Hyväksi tunnettu, chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustaja, tulee olemaan Port Arthurissa ja ympäristöllä jonkun aikaa, ottaen valokuvien suurennus- ja maalaustyötä vastaan. Kuvat valmistetaan siten vaatteenpäälle, että ne voi kääriä rullalle Suomeen lähetystä varten. Postin kautta voidaan myös lähettää isonnustyötä, osoitteella Box 393, Port Arthur, Ont. Kaikki työ taataan. (M

LUONNON-PARANTOLA
NAUGHTONISSA ON AVOINNA KAIKKINA AIKOINA
Ida ja Otto Ylönen
NAUGHTON — ONTARIO
Osoite Sudburyssa:-
—Puhelin 276—
132 Elm St. — Box 1111

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1189.
Sudbury — Ontario.

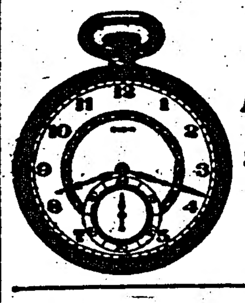

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

LABERGE LUMBER COMPANY
rakennustarpeita
Täydellinen varasto

Suomalainen Koti
Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Dr. F. C. Fraser
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Ruoka- ja lihatavarakauppa
Mr. Arvo Pelkola
253 Regent St. — Puhelin 908W
SUDBURY, ONT. (M

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTAA —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. .... .25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chisagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta ....vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen-vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad ....vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.